

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. №	52-6194-24
Дата	25.09.2016 г.

КОНЦЕПЦИЯ

0920

за работата като член на съдийската колегия на Висшия съдебен съвет

изготвена

от

Калин Кирилов Баталски

по чл.19а, ал.1 от Закона за съдебната власт и т.1, буква „а“ от Раздел II от Решението на Народното събрание за приемане на процедурни правила за условията и реда за отправяне на предложения за кандидатури, предлагане на кандидати, представяне и публично оповестяване на документите, проверка на професионалните и нравствените качества на кандидатите, изслушване на кандидатите и избор на членове за съдийската и прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет от квотата на Народното събрание

СЪДЪРЖАНИЕ

I. Въведение.....	3
1. Ситуация, в която се провеждат избори за членове на ВСС.....	3
2. Лична мотивация и професионален път.....	5
II. Независимост на съдебната власт.....	7
III. Кадрова политика и кариерно израстване на магистратите.....	10
1. Аттестиране.....	11
2. Конкурси.....	12
3. Командироване.....	15
4. Избор на административни ръководители.....	17
IV. Дисциплинарна практика.....	17
V. Натовареност, съдебна карта.....	19
VI. Електронно правосъдие и изкуствен интелект.....	21
VII. Управление на бюджета и собствеността.....	26
VIII. Повишаване на квалификацията. Участие в законодателния процес. Международна дейност. Проекти. Медиация.....	28
IX. Медийна и комуникационна политика.....	32
X. Мерки за повишаване на прозрачността, отчетността и доверието в дейността на Висшия съдебен съвет.....	34
XI. Мерки за защита на независимостта на съдиите, прокурорите и следователите срещу неправомерно политическо, икономическо и институционално вътрешносистемно влияние.....	35
XII. Мерки за противодействие на зависимости, конфликт на интереси, нерегламентирано влияние и накърняване на престижа на съдебната власт.....	35
XIII. Визия за конкретния принос в работата на съдийска колегия и на пленума на Висшия съдебен съвет.....	36
XIV. Заключение.....	37

УВАЖАЕМИ НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ, ЧЛЕНОВЕ НА КОМИСИЯТА ПО ПРАВНИ ВЪПРОСИ ПРИ 52-то НАРОДНО СЪБРАНИЕ,

В качеството ми на предложен кандидат за избран член на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет от квотата на Народното събрание, на основание чл.19а, ал.1 от Закона за съдебната власт и т.1, буква „а“ от Раздел II от Решението на Народното събрание за приемане на процедурни правила за условията и реда за отправяне на предложения за кандидатури, предлагане на кандидати, представяне и публично оповестяване на документите, проверка на професионалните и нравствените качества на кандидатите, изслушване на кандидатите и избор на членове за съдийската и прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет от квотата на Народното събрание, представям на Вашето внимание концепцията си за работата ми като избран член на Висшия съдебен съвет, ако бъде избран за такъв.

С настоящата концепция излагам своите разбирания, виждания и идеи за дейността на Висшия съдебен съвет, в частност на неговата Съдийска колегия.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

1. Ситуация, в която се провеждат избори за състав на Висшия съдебен съвет.

Висшият съдебен съвет (ВСС), в качеството му на върховен колективен орган на съдебната власт, е създаден по силата на Конституцията на Република България (КРБ) от 1991 г. Именно в КРБ и в Закона за съдебната власт (ЗСВ) са регламентирани правилата, отнасящи се до състава на ВСС, начина на неговото формиране и функциониране, предоставените му правомощия и организацията на дейността му. ВСС се състои от 25 души, от които председателите на ВКС и на ВАС, както и главният прокурор, са членове по право, а конституирането на останалите негови членове е в резултат на проведен пряк избор от магистратската общност, при спазване на квотния принцип, и от Народното събрание. Дейността му се осъществява чрез пленум, съдийска и прокурорска колегия. В качеството му на върховен орган на съдебната система, Висшият съдебен съвет представлява съдебната власт, приема проекта на бюджета ѝ, осигурява и отстоява независимостта ѝ, определя състава на съдилищата, прокуратурите и следствените органи, управлява и финансово обезпечава дейността ѝ, решава въпросите за кариерното и професионалното развитие на магистратите и т.н.

През 2017 г. бях предложен за член на Висшия съдебен съвет от квотата на съдиите и изготвих концепция, която и до днес смятам за актуална в значителна степен. Повечето от очертаните в нея проблеми остават нерешени, а настоящият състав на Висшия съдебен съвет допринесе само за частичното им преодоляване, като по-голямата част от тези проблеми останаха нерешени. Изготвянето на настоящата концепция се случва в един от най-необичайните и

трудни периоди в новата история на българската съдебна власт. Мандатът на изборните членове на Висшия съдебен съвет изтече на 03.10.2022 г. и към днешна дата (24 септември 2026 г.) той продължава да изпълнява правомощията си почти четири години след изтичането на мандата му. Същевременно, мандатът на инспекторите от Инспектората към Висшия съдебен съвет изтече още през 2020 г., като в момента те са преполовили срока на своя трети „мандат“. В период, съизмерим с цял конституционен мандат върховният орган на управление на съдебната власт функционира в състояние на трайна имиджова и легитимационна криза, а системата се управлява от органи, чиято способност да вземат правно валидни и легитимни решения е поставена под съмнение. Ситуацията, в която се намира съдебната система в момента, се характеризира с първоначално замразяване на кадровата политика, а след това и със законодателното ѝ ограничаване. Конкурсните процедури се забавиха, като породилият се вакуум се запълни и продължава да се запълва с института на командироването, което от една страна създава напрежение в магистратската общност и създава основания за критики от страна на нашите международни партньори, но от друга страна е единственият възможен вариант за кадровото обезпечаване и нормалното функциониране на органите на съдебната власт. Дисциплинарната дейност беше на практика парализирана, след като актовете на Инспектората започнаха да се обявяват за нищожни, а и самият Инспекторат обяви през месец май 2025 г. (след постановяването на решенията на СЕС по съединени преюдициални дела 313/2023 г., 316/2023 г. и 332/2023 г.), че няма да прави предложения за образуване на дисциплинарни производства. Изборът на главния прокурор и на председателя на Върховния административен съд беше блокиран, а институтът на „изпълняващите функции“ се превърна в трайно състояние вместо във временно решение. Бяха блокирани и изборите на административни ръководители във всички звена на съдебната власт. Бюджетният процес за 2026 г. премина през открит институционален конфликт, а общественото доверие в независимостта на съдебната власт достигна до най-ниските си стойности от началото на демократичните промени.

Едновременно с това, 2026 година донесе и възможност, която не се бе случвала от няколко години насам – реална законодателна воля за отпушване на посочените процеси в съдебната власт. С измененията в Закона за съдебната власт, обнародвани в „Държавен вестник“, бл.60 от 01.07.2026 г. бяха приети детайлни правила за произвеждане на избора на нов състав на Висшия съдебен съвет, реформиран беше редът за конституиране на Инспектората към ВСС и бяха въведени нови изисквания към кандидатите за изборни членове. Беше определен срок, в който Пленумът на ВСС да организира изборите от квотата на съдиите, прокурорите и следователите. На 31.07.2026 г. Комисията по правни въпроси на 52-то Народно събрание прие Процедурни правила за избора на членовете на ВСС от парламентарната квота, а от 01.08.2026 г. започна да тече срокът за внасяне на предложения за членове на ВСС от страна на неправителствени организации, университети и др.

Обобщението на настоящата ситуация се състои в това, че новият състав на Висшия съдебен съвет ще бъде конституиран в условията на изчерпващо се

търпение от страна както на магистратската общност, така и на гражданите, поради което той няма да разполага с обичайния гратисен период, а ще се наложи да навакса натрупаното изоставане в почти всяка от областите на своята компетентност, като ще му се наложи да възстановява и загубеното доверие, което е изключително трудна задача на фона на усещането за делегитимация на настоящия състав на Висшия съдебен съвет и на изострената чувствителност и завишените очаквания на магистратската общност и на цялото общество както към органите, които провеждат избора, така и към самите кандидати.

2. Лична мотивация и професионален път

Работя в органите на съдебната власт от месец септември 1998 г. Започнах като съдебен кандидат в Окръжен съд – Перник (за кратко бях и помощник – следовател в Районна следствена служба - Перник), след което бях съдия изпълнител в Районен съд – Радомир. Бях съдия и председател на Районен съд – Радомир, впоследствие след издържан конкурс – съдия в Окръжен съд – Кюстендил. През 2018 г. бях избран с пълно единодушие за административен ръководител на Окръжен съд – Перник, а през 2024 г. – отново с пълно единодушие ми бе гласувано доверие и бях избран на същата длъжност за втори мандат. През двата си мандата като председател на ОС-Перник участвах в няколко работни групи към ВСС и МП. Обстоятелствата, че съм работил продължително време на районно и на окръжно ниво както като редови съдия, така и като административен ръководител, както и че през продължителни периоди съм разглеждал както граждански, така и наказателни, административно-наказателни и изпълнителни дела, че съм се занимавал с администрирането както на малък провинциален съд, така и на неголям окръжен съд, но с правомощия и задължения относно дейността на няколко районни съдилища в един съдебен район, както и факта, че съм запознат и с работата на съдилищата и от други съдебни райони и че съм подпомагал дейността на Висшия съдебен съвет и на МП чрез участие в няколко работни групи, ми дават изключителното предимство да познавам проблемите на съдебната система, както и практически възможните решения, които би могло да бъдат предложени за решаването на тези проблеми.

Мотивите ми да приема да бъда предложен за кандидат от парламентарната квота за член на Висшия съдебен съвет се коренят в обстоятелството, че през 2017 г. бях кандидат от професионалната квота и на първия тур се класирах на шесто място. На втория тур на изборите гласовете не ми стигнаха и бях класиран на седмо място, като по този начин останах извън състава на Висшия съдебен съвет. Тези резултати, от една страна, ми дават увереността, че имам подкрепа сред немалко на брой колеги от съдебната система, но от друга страна те ми показаха, че има и много други достойни колеги, които следва да имат шанс да се кандидатира за членове на Съвета от професионалната квота и да получат доверието на колегите – съдии. От друга страна, смисълът на избора от парламентарната квота е да внесе донякъде външен, но все пак професионален поглед и обществена отговорност, а не политическа воля, доколкото изборът от страна на Народното събрание е начин

на конституиране, а не отношение на подчиненост, и не създава зависимост или отчетност към отделен народен представител, парламентарна група или политическа сила, а обвързва избраните членове на Съвета единствено с подчинението им на Конституцията и на законите. Именно поради това становището ми е, че не следва да се приема регламент относно т.нар. „отзоваване“ на избраните членове на ВСС от парламентарната квота, каквито предложения има, тъй като това би могло да доведе до изкривяване на посочения принцип – независимост на избраните членове на ВСС от парламентарната квота. Струва ми се, че вместо „отзоваване“ е достатъчно да има регламент за предсрочно прекратяване на правомощията на членовете на Висшия съдебен съвет при изчерпателно посочени хипотези в Закона за съдебната власт, които би могло и да се разширят, като се включат и допълнителни условия за това. Допълнителната ми мотивация е свързана със следните обстоятелства.

На първо място, по-голямата част от проблемите, за които писах в концепцията си от преди девет години – неравномерната натовареност, липсата на прецизни методи за измерването ѝ, непоследователната дисциплинарна практика, наличието на недоверие между Съвета и магистратската общност, слабата комуникация, бавните конкурси и атестации, не само не са решени, но и са се задълбочили.

Второто е свързано с административния ми опит, като управлението на съдилища ме убеди, че голяма част от проблемите в системата са плод на недостатъчно добро управление и не винаги на липсата на подходяща нормативна уредба. Липсват не толкова ясни правила, колкото липсва последователност, планиране, ясни срокове и отчетност за свършеното. Смятам, че съдийският ми опит, съчетан с опита ми в управлението на съдилища, уменията ми за работа с бюджет и решаването на различни въпроси, свързани с щатове и съдебна администрация, както и участието ми в различни работни групи (към Висшия съдебен съвет и МП, както и на международно ниво) би могло да бъдат полезни при решаването на съществуващите проблеми.

Третото е свързано с усещането за отговорност към колегите съдии, но на още по-голямо основание към колегите – млади съдии, които постъпват в среда с блокирана кариера, замразени възнаграждания, несигурен статут и публичен образ, доминиран в голяма степен от скандали. Ако това положение продължи твърде дълго, ще се окаже, че рискът да претърпим не само имиджови щети, но и да не можем да опровергаем твърдението, че не сме в състояние да се справяме със съществуващите проблеми и окончателно да загубим легитимността си като система, олицетворяваща една от трите функции на държавната власт, е напълно реален.

Цялостната работа на ВСС като колективен орган, както и дейността на всеки от членовете му, следва да се ръководи и да съответства на конституционно и законово установените принципи за независимост, почтеност, отчетност, справедливост, прозрачност, публичност и върховенство на закона. Натрупаните през последните години сериозни проблеми в съдебната система доведоха до значително снижаване на общественото доверие в нейната работа. И у обществото, и у магистратите се настани усещането, че съдебната власт, в това

число и нейният върховен орган, страдат от липсата на воля тя да заработи по такъв начин, че дейността ѝ да отговаря безусловно на посочените принципи.

Ето защо новият състав на ВСС следва да заработи в съответствие с очакванията на обществото и на самите магистрати, като дефинира най-важните проблеми на системата и набележи мерки за тяхното своевременно, последователно и ефективно решаване. Изключително съществен аспект от дейността на Висшия съдебен съвет е нормализирането на отношенията със съдиите, прокурорите и следователите, както и създаването на нормална атмосфера на взаимоотношения вътре в самия кадрови орган. Нещо повече, по-активното включване на действащите магистрати в различните видове дейности на Висшия съдебен съвет би допринесло както за по-ефективното изпълнение на задълженията на съвета, така и за толкова необходимото възстановяване на доверието между магистратите и членовете на съвета. А нормализирането на отношенията вътре в съвета би повишило значително доверието към него не само от страна на магистратската общност, но и от страна на цялото общество. Не по-малко важни са и отношенията и взаимодействията на ВСС с останалите институции, като в основата на тези отношения следва да бъде принципът на лоялното сътрудничество без да се нарушава независимостта на съдебната власт. Само по пътя на конструктивното взаимодействие с останалите институции би могло да се достигне до намиране на най-ефективните решения на нетърпящите отлагане проблеми на системата, и то в интерес както на магистратската общност, така и на обществото.

Имайки предвид набелязаните от гражданското общество и от магистратите проблеми на съдебната система, препоръките в докладите на Европейската комисия относно върховенството на правото в държавите членки, както и въз основа на личните си наблюдения намирам, че има няколко основни приоритета, по които следва да работи новият състав на ВСС. Посочвам тези приоритети с уговорката за тяхната неизчерпателност и със съзнанието, че Съветът е колективен орган и решенията му се вземат в резултат на общата воля на членовете му. Твърдото ми убеждение е, че ефективното разрешаване на проблемите в тези области до голяма степен би спомогнало за постигане на целите на съдебната реформа, а именно – утвърждаване на независимостта на съдебната власт, осигуряване на прилагането на върховенството на правото, осигуряване на прозрачен и последователен съдебен процес, осъществяван в разумни срокове и в крайна сметка толкова необходимото и желано от всички повишаване на общественото доверие към съдебната система.

II. НЕЗАВИСИМОСТ НА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ

Съгласно разпоредбата на чл.117, ал.2 от КРБ съдебната власт е независима и неин основен носител е съдът, а при осъществяване на своите функции съдиите, съдебните заседатели, прокурорите и следователите се подчиняват само на закона. Според чл.16, ал.1 от ЗСВ Висшият съдебен съвет осигурява и отстоява независимостта на съдебната власт. Посочените разпоредби натоварват висшият кадрови орган на съдебната власт със

задължението да обезпечи независимостта както на съдебната система като цяло, така и независимостта на отделните съдии, съдебни заседатели, прокурори и следователи. Независимостта е вътрешно присъщ белег на съдебната власт. Тя е елемент от същността ѝ, който съставлява нейна основна характеристика и се изразява в много аспекти. Но същината ѝ се разбира основно в две направления: като институционална независимост на съда и като независимост на отделния съдия при вземане на решенията.

Предвидени са множество гаранции за независимостта на магистратите, като например функционалният имунитет (чл.132, ал.1 от КРБ), придобиването на несменяемост с навършване на определен стаж в системата (чл.129, ал.3 от КРБ), редът и условията за назначаване, кариерно развитие и освобождаване на магистратите от ВСС, предвиденият съдебен контрол върху актовете на кадровия орган на съдебната власт, бюджетната независимост, създаването на правила за дисциплинарните производства. Основната идея за независимостта се състои в предотвратяването на възможностите другите власти да оказват каквото и да е влияние върху съдебната власт, а механизмите за регулация и контролът върху тях да бъдат осъществявани вътре в самата съдебна система.

Разбира се, принципът за разделението на властите не би могъл да се абсолютизира. Разбирането за разделението на властите като фундаментален принцип при функционирането на правовата държава е основано на идеята, че доброто държавно управление може да се постигне единствено посредством обособяване на компетенциите и чрез взаимен контрол между трите вида власти (на принципа „власт власт възпира“). От тази постановка естествено следва изводът, че нормалното функциониране на трите вида власти може да става само по пътя на взаимодействието между тях. Именно поради тази причина Висшият съдебен съвет, като върховен орган на съдебната власт, следва да основава действията си на принципа на лоялно сътрудничество с останалите държавни органи и институции и да демонстрира готовност за открит и конструктивен диалог с тях. Но същевременно да е готов да реагира винаги, когато се прекрачи границата, отвъд която е недопустимо да се преминава.

В посока укрепване на независимостта на съдебната власт в концепцията си от 2017 г. изложих идеи, които в настоящия момент отново намирам за актуални.

Първата от тях се състои в намаляването на броя на членовете на ВСС, избирани от Народното събрание, за сметка на тези, избирани от магистратската общност на квотен принцип. Пример за такова съотношение е Висшият съдебен съвет на Италия, в който освен членовете по право, влизат и 20 съдии, избрани от съдебната власт и 10 членове, избрани от Парламента измежду университетски преподаватели и юристи с 15 годишен стаж. Висшият кадрови орган на Италия е посочен в Становище 1/2001 г. на Консултативния съвет на европейските съдии /КСЕС/ като един от примерите за добра организация, укрепваща независимостта на съдебната власт. Идеята е свързана с намаляването на политическото влияние чрез редуцирането на броя на избраните членове на ВСС от Народното събрание, но и запазването на т.нар. „парламентарна квота“ с цел недопускане на изолация и „затваряне“ на съдебната власт.

По отношение на втората ми идея от 2017 г., изразяваща се в изменението на начина за периодичното обновяване на членовете на Съвета по модела на Конституционния съд, установих, че тя всъщност е намерила място в Програмата на правителството за управление на страната в периода 2026 – 2030 г. като стратегическа цел, отразена в „Приоритет 2.9 Конституционна реформа“, като една от отразените там цели всъщност е посочена и в моята концепция, а именно – гарантирането на приемственост или запазването на т.нар. „институционална памет“ между различните състави на Висшия съдебен съвет. Както съм посочил в концепцията си от преди 9 години, това би довело до приемственост, която да се „пренася“ не само от служителите в администрацията на ВСС (както е към настоящия момент), но и от самите членове на Съвета. Такъв подход несъмнено би довел до по-голяма еволюционност в идеите на новите членове на състава, което ми се струва полезно за нашите условия, тъй като така би могло да се избегне изначалният стремеж за коренна промяна на всичко направено досега от предходните състави. Всъщност втората и не по-малко важна причина е, че по този начин би могло да се избегнат в бъдеще кризи, подобни на кризата във връзка с изтеклия мандат на Висшия съдебен съвет и невъзможността (или нежеланието) на предишните състави на Народното събрание своевременно да изберат членове на Съвета от парламентарната квота.

Последната ми идея, свързана със съществуващата драстична разлика във възнагражденията на най-ниското и най-високото ниво в съдилищата в нашата страна, също се оказва актуална. След девет години проблемът отново не е разрешен, а дори донякъде е задълбочен. Примерът, който дадох през 2017 г. е отново от Република Италия, където статутът, функциите и възнаграждението на съдиите са разделени и възнаграждението произтича почти автоматично от старшинството на опита и като цяло не варира според статута и функциите, които изпълнява конкретният съдия в момента. Т.е. по-високият ранг на съдиите им носи възнаграждение почти такова, каквото би им донесла по-високата длъжност. Това е посочено като пример за увеличаване на независимостта на съдиите в цитираното Становище 1/2001 г. на КЕС поради съображението, че елиминира всякакви финансови стимули да бъде търсено повишение или изпълнение на различни функции от съдията. Т.е. ако един районен съдия е получил ранг „Съдия в апелативен съд“, той ще получава възнаграждение почти колкото съдия, който заема длъжност съдия в апелативен съд. Реализирането на тази идея на практика в нашите условия би намалило съществуващото голямо вътрешно напрежение в системата, свързано с липсата на достатъчно свободни щатове в по-високите нива, би обезсмислило или поне смекчило категоричното противопоставяне срещу допускането на „външен конкурс“ за по-високите нива на системата и би повишило усещането за справедливост на заплащането на труда.

Както посочих в концепцията си от 2017 г., докато за първите две идеи е необходимо изменение на Конституцията, за третата такова не е нужно. В ЗСВ е строго определен само размерът на основното месечно възнаграждение на председателите на ВКС и на ВАС, на главния прокурор и на директора на НСлС (чл.218, ал.1 от ЗСВ) и на това за най-ниската съдийска, прокурорска и следователска длъжност (чл.218, ал.2 от ЗСВ – изменена с ДВ, бр.69 от 2026 г.),

като определянето на размера на трудовите възнаграждения за останалите длъжности в органите на съдебната власт е предоставено в правомощията на пленума на Висшия съдебен съвет. Т.е. реализирането на тази идея предполага необходимо изменение на ЗСВ, но също и убеждаване на останалите власти в разумността на такова предложение, тъй като това ще бъде свързано с въпроса за бюджета, като идеята не е да се намаляват заплатите на високите нива, а постепенно да се постигне по-справедливо разпределение на ресурсите вътре в самата съдебна система.

Следва да се има предвид, че въпреки, че финансирането на съдилищата е част от държавния бюджет, това обстоятелство не бива да се превръща във възможност за оказване на политическо влияние върху съдебната власт. И именно Висшият съдебен съвет е органът, който следва да участва активно в дейностите по одобряването на проекта за държавен бюджет от народното събрание, като се обоснове с нуждите на съдебната система, с размера на необходимите средства и с начина на разпределението им. Увеличаващото се значение на програмния бюджет в случая се оказва особено необходимо и вече е налице обосноваване на този тип бюджет за сметка на историческия тип. Но независимо от подхода към бюджетирането (програмно или на исторически принцип) именно осигуряването от страна на държавата на достатъчни ресурси на съдебната система – материални, човешки и финансови, съставлява предпоставка за нейната независимост. Позицията на Висшия съдебен съвет следва да бъде категорична по отношение на необходимостта магистратите и съдебните служители да получават подходящо възнаграждение в съответствие със Становище №10/2007 г. на Консултативния съвет на европейските съдии, защото това е едно от важните измерения на принципа на независимост на съдебната власт, който съставлява и важна предпоставка за избягване на неправомерни влияния. Въпросът с новите моменти в Закона за бюджета за 2026 г. – обвързването на заплатите на младшите магистрати със заплатата на народните представители, би следвало да бъде преосмислен и би могло да бъде приет единствено ако става въпрос за временно положение във връзка с текущото финансово състояние на държавата, но не и да представлява трайно решение, тъй като противното би могло да доведе до засягане на принципа за разделение на властите, регламентиран в чл.8 от КРБ, а освен това при този подход не са ясни и точните критерии, при които се определя посоченото съотношение, а те следва да бъдат обективни и прозрачни.

III. КАДРОВА ПОЛИТИКА И КАРИЕРНО ИЗРАСТВАНЕ НА МАГИСТРАТИТЕ

Кадровата политика е сърцевината на компетентността на Висшия съдебен съвет. Тя определя кой правораздава, при какви условия и с каква перспектива. Тя е и областта, в която фокусът на гилдийното и общественото внимание към Съвета е най-концентриран, защото всеки магистрат преживява лично последствията от нея, а за всеки член на обществото това е знак за степента на общественото доверие към съдебната система. Всъщност атестирането, както и конкурсите за повишаване в длъжност и преместване, са едни от най -

чувствителните въпроси за магистратите и винаги са актуални поради това, че така се прави оценка на техните професионални и нравствени качества.

1. Атестиране.

Атестирането е основен метод за преценка на количеството и качеството на свършената работа от магистратите, резултатите от него са свързани и с кариерното израстване, както и с професионалното самочувствие и с достойнството на атестирувания магистрат, поради което правилата за провеждането му и самото му провеждане в съответствие с принципите на обективност, прозрачност, предвидимост и достоверност са от особена важност за всеки съдия. Първоначално атестирането се извършваше съгласно Наредба №2 от 18.11.2003 г. на ВСС за реда за атестиране на съдии, прокурори и следователи (Протокол №42 от 18.11.2003г.). Впоследствие са въведени Временни правила относно реда за атестиране на съдии, прокурори и следователи, в сила от 26.01.2005 г. В резултат на продължилите дълго време критики от страна на магистратската общност към несвършените механизми за кариерно израстване през 2009 г. са въведени нови правила за атестирането на съдиите и прокурорите. Въпреки въведените нови процедури и последващото им подобряване резултатите от атестирането се явяваха недостатъчно достоверни, поради което не съставляваха солидна основа за обективната преценка на професионалните и моралните качества на магистратите. Самото обстоятелството, че мнозинството от тях получаваха еднакви /много добри/ оценки беше белег за липсата на обективна оценка при атестирането, както и за формално отношение при извършването на атестациите. С измененията на ЗСВ /ДВ, бр.28/2016 г./ са създадени постоянно действащи комисии по атестирането и конкурсите /КАК/, подпомагащи дейността на съдийската и на прокурорската колегия. Пленумът на ВСС по предложение на съдийската колегия прие Наредба № 2 от 23 февруари 2017 г. за показателите, методиката и реда за атестиране на съдия, председател и заместник-председател на съд (приета с решение на Пленума на Висшия съдебен съвет по протокол № 7 от 23.02.2017г., обнародвана в ДВ бр.21/10.03.2017 г.). С Наредбата се въведоха количествени и качествени ориентир за измерване на квалификацията и професионалната компетентност на съдиите, разделени на общи и специфични критерии и допълнителни критерии за административни ръководители. С посочената наредба е направен опит да се обхванат показателите, редът и начинът на оценяване, както и критериите, за да може да се изготви една обективна оценка на професионалните и нравствените качества на съдиите, на базата на която да се извършва и повишаването в длъжност и в ранг, което да бъде в съответствие с обективни критерии.

Становището ми е, че поначало стандартите, въведени с посочената наредба отговарят на изискванията, формулирани и в Становище №6/2004 г. и в Становище №17/2014 г., и двете на Консултативния съвет на европейските съдии, като дори предписаният в тези становища стандарт е надвишен с въвеждането на задължения за атестационния състав да посещава съответния съд, в който работи атестирувания съдия, да придобие лични впечатления чрез провеждане на събеседване, чрез снабдяването с данни от кадровото досие на атестирувания,

както и други данни – от извършени проверки, вземане предвид на становището на административния ръководител, както и събиране на друга относима към атестационния процес информация. Друг е въпросът, че при приложението на тази наредба огромно значение има ефективната и отговорна работа на ангажираните с атестационния процес съдии и членове на ВСС, като често се стига до резултати, сочещи отново по-скоро на формален подход при провеждането на атестационната процедура, отколкото на процес при доказване на обективно и съдържателно изследване на всички релевантни обстоятелства. В дискусии се превръщат въпросите дали освен предвидените в ЗСВ и в Наредба № 2/23.02.2017 г. степени на положителната оценка (задоволителна, добра и много добра) да има или не и цифрова оценка (като сбор от отделните критерии за атестиране), доколкото отделните степени влияят върху резултата от класирането при участие в конкурс за повишаване само ако са различни от най-високата степен - „много добра“. Но всъщност и понастоящем процентът на „много добри“ атестации е почти равен на 100. Ето защо е необходимо следващият състав на Висшия съдебен съвет да положи сериозни усилия и след задълбочен анализ на проблемните области при атестирането и след широко обсъждане с професионалната общност да формулира предложения за изменение на действащата уредба на атестациите с цел да ги превърне от една страна от формална в съдържателна процедура, съдържаща обективна и справедлива оценка на професионалните качества на атестираните магистрати, а от друга – да се преодолее изключително проблемния момент със забавянето при провеждането на атестационните процедури. При обсъждането на тези въпроси би могло да се проучи и чуждият опит, като се съобразят и стандартите, формулирани от посочените по-горе становища на КЕСС, както и приключилите проекти, в чийто предмет присъстват тези въпроси, а също така и иновативните предложения от страна на кандидатите за членове на ВСС и др.

2. Конкурси.

Спрямо провеждането на конкурси в съдебната власт също имаше различни законодателни подходи през годините. От съсредоточаването на инициативата за повишаване на магистратите в ръцете на председателите на съответните съдилища (каквото беше положението до 2006 г.), през провеждането на конкурсите чрез използване на т.нар. събеседване (редакцията на ЗСВ до 2016 г.), до сегашния модел (в сила с измененията на ЗСВ от 2016 г.), непрекъснато се изменяше реда, формата и начина на провеждането им.

Първият подход пораждаше недоволство у професионалната общност с оглед на оправомощаването само на един магистрат (административния ръководител на съда, прокуратурата или съответното звено на следствието) да прави предложения до Висшия съдебен съвет за кариерното израстване на всеки отделен магистрат, въпреки, че сред част от колегите все още съществува мнението, че посоченият модел е бил по-добър от последващите, тъй като при него като цяло се е спазвал принципът на приоритет на старшинството, а конкурсите са приключвали за много кратко време. Основен недостатък на този подход беше липсата на конкурсно начало.

Вторият подход също разкриваше много недостатъци, поради което у мнозина оставаше усещането, че системата за кариерно израстване не съдържа достатъчно гаранции за обективност на оценката при събеседването. Именно пропуските при регламентиране на процедурата при събеседването (въобще липсваше методика на провеждането на събеседването) съставляваха основание за съмнение при поставянето на оценките на кандидатите за повишаване, което ставаше причина и за често обжалване на решенията на ВСС, с които спечелилите конкурсите биваха повишавани в длъжност. Освен това, налице бяха и фактори като необходимостта кандидатът за повишаване да се представи в рамките на предварително определено време, обстоятелството, че магистрати с дългогодишен стаж бяха поставяни в нетипични и стресови ситуации, подобни на държавните изпити във висшите училища, в стресова ситуация изпадаха и самите членове на конкурсните комисии. Но най-голямото предимство на този втори подход също беше сравнително бързото приключване на конкурсните процедури.

С измененията в ЗСВ от 2016 г. се промени както философията на атестирането, така и организацията на конкурсите за повишаване и за преместване на съдия, прокурор и следовател и за избор на административни ръководители. В изпълнение на изискванията на закона, Пленумът на ВСС прие Наредба № 1 от 9 февруари 2017 г. за конкурсите за магистрати и за избор на административни ръководители в органите на съдебната власт (приета с решение на Пленума на Висшия съдебен съвет по протокол № 05/09.02.2017 г., обнародвана в Държавен вестник, бр. 17/21.02.2017 г.). Смятам, че с посочените изменения се въведоха обективни критерии по отношение на подбора на магистратите, доколкото съгласно разпоредбите на Закона за съдебната власт и на посочената Наредба, при провеждането на конкурсите за повишаване (също и за преместване) следва да се вземат предвид резултатите от последното атестиране на магистратите, проверките от по-горестоящите органи на съдебна власт и от Инспектората към ВСС, както и данните от избрани от комисията дела и преписки. Следва да се отбележи, че въпреки въведените обективни критерии, които съответстват и на препоръките на Консултативния съвет на европейските съдии в Становище №1/2001 г., реалното провеждане на конкурсните процедури отново не доведоха до убедителни резултати и отново в много от случаите на кариерно израстване се пораждат съмнения относно действителната обективност на тези резултати. Основен недостатък на конкурсните процедури при настоящата регламентация е тяхната продължителност и поради това тази регламентация не е в състояние да отговори на изискването за кадровото обезпечаване на органите на съдебната власт от различните нива.

Твърдото ми убеждение е, че следва Висшият съдебен съвет активно да се намеси в извършването на анализ и в изготвянето на предложения за законодателни изменения в регламентацията на конкурсните процедури, като е необходимо от една страна да се запазят предимствата на процедурите, установени до настоящия момент, а от друга страна да се преодолеят недостатъците им с цел да се намери оптимален вариант на регламентацията на конкурсните процедури. Следва да се преценят направените в рамките на съществуващите или приключили проекти (например проектът „Повишаване на

професионализма в съдебната система по линия на Норвежкия финансов механизъм по Дейност 1 "Мерки за осигуряване на по-добро функциониране на българската съдебна система във връзка с процедурите за назначаване, подбор и кариерно развитие на магистратите" и др.) мерки за подобряване на регламентацията, както и да се обсъдят множеството нови и иновативни идеи, отразени в концепциите на колегите – кандидати за членове на ВСС от професионалната квота (напр. предложенията за децентрализиране на конкурсите, връщане на т.нар. „събеседване“, но с подробното му регламентиране, издигане в ранг на фактор при обсъждането на професионалните качества на кандидатите в конкурсите за повишаване на становище на общото събрание на по-горния съд, предложенията за преодоляване на различните спънки пред своевременното приключване на конкурсните процедури, дори и на пръв поглед шокиращата идея за възприемане на атестацията не като базов компонент сред критериите за конкурсите за повишаване, а само като оценка „да“ или „не“ за възможността за участие в конкурса и мн. други). Всъщност бавните конкурсни процедури представляват ключов проблем, който стои пред бъдещия състав на Висшия съдебен съвет и именно той ще бъде лакмусът, от който ще си проличи дали този състав е способен да решава ефективно и трайно съществуващите сериозни проблеми в съдебната власт.

С оглед необходимостта от съкращаване на сроковете за провеждане на обявените конкурси и за приключване на атестационните процедури считам за необходимо участието на магистрати в помощни атестационни комисии и в конкурсни комисии за назначаване, преместване и повишаване да бъде обезпечено с реално служебно време за изпълнение на възложената им дейност. За определен период членовете на тези комисии следва да бъдат освобождавани от текущата правораздавателна натовареност, включително чрез временно изключване от разпределението на нови дела и от участие в съдебни заседания, като при неотложни дела с кратки процесуални срокове се предвиди преразпределение на случаен принцип. Този период следва да се отчита като служебна дейност и да бъде неутрален спрямо последващата натовареност, статистическите показатели и професионалното атестиране на магистрата, включително по отношение на просрочия, възникнали в пряка връзка с работата в комисията. Така ще се създадат условия членовете на ПАК и конкурсните комисии да концентрират работата си в кратки и предварително определени периоди, което ще позволи по-бързо разглеждане на материалите, по-своевременно приключване на отделните етапи и в крайна сметка **съществено съкращаване на продължителността на конкурсните процедури**. Струва ми се, че с оглед ключовото значение на необходимостта от съкращаването на сроковете за провеждане на процедурите, следва да се предвиди и носене на дисциплинарна отговорност за онези членове на атестационните състави и на конкурсните комисии, които без уважителни причини стават причина за забавянето на процедурите.

Становището ми както през 2017 г., така и понастоящем относно участието в конкурсите за повишаване и преместване на магистрати на хабилитирани

преподаватели по право не се е променило и намирам, че липсва убедителна мотивировка за участието им в конкурсните комисии, тъй като дейността на магистратите е специфична и оценяването ѝ следва да се осъществява именно от магистрати. И докато при т.нар. „външни конкурси“, т.е. конкурсите за първоначално назначаване в съдебната система (младши съдии, както и съдии на районно и на окръжно ниво), участието на хабилиитирани преподаватели по право е дори препоръчително, това не би могло да се приеме за конкурсите за повишаване и преместване.

3. Командиране.

Както посочих, настоящата регламентация на конкурсите и атестациите предвижда задълбочени, но формални и бавни процедури, поради което становището ми е, че са необходими законодателни изменения, които да доведат до по-голяма бързина на провеждане на атестациите и на конкурсните процедури и не на последно място до по-силно усещане за справедливост при т.нар. кариерно израстване. Основният проблем всъщност е именно в бавното приключване и на атестационните, и на конкурсните процедури. При многобройните обсъждания и с колегите, и в рамките на работните групи, в които съм участвал, се стига до общия извод, че ако се провеждат редовно конкурси, които да приключват в рамките на съответната календарна година, както е предвидено в ЗСВ (включително и по график, предвиден в закона), тогава не би имало необходимост от продължителни командирования на съдии.

Ето защо, всъщност е налице пряка причинно-следствена връзка между бавното провеждане на конкурсните процедури (една от причините за бавното приключване на конкурсите е и бавното приключване на атестационните процедури) и необходимостта от продължително командироване. Т.е. стремежът следва да бъде към значително ускоряване както на атестационните, така и на конкурсните процедури, като това е ключов момент за постигане на баланс в системата. Дори и при съществуващата в момента регламентация е възможно ускоряването на конкурсните процедури, доколкото имаше конкурси, които приключиха за три години (напр. конкурсът за гражданските отделения на окръжните съдилища, обявен през 2019 г., за който класирането бе обявено през 2021 г.) и конкурсът за наказателните отделения на окръжните съдилища (обявен през 2025 г., а класирането е обявено през март 2026 г. – т.е. за около година и два месеца). Т.е. мерките, които следва да се вземат по отношение на командироването са в пряка зависимост именно от бързото приключване на конкурсните (в частност и атестационните) процедури. Дотогава, обаче, докато това стане факт, за колегите от всички нива най-сериозният проблем и основна и неотложна задача си остава кадровият въпрос и осигуряването на достатъчно кадри по места. Съгласен съм със становището, че продължителното командироване на съдии не е препоръчителна практика (многократно са артикулирани тезите за възможности за влияние в тази насока от страна на административните ръководители и пр.), тази практика е подложена на критика и в ежегодните доклади за върховенството на правото от ЕК, но също така намирам, че командироването е единственият възможен подход, който може да

обезпечи кадрово съдилищата до настъпването на момента, в която ще започнат да се провеждат регулярно конкурси за повишаване и в който командироването по естествен начин ще възвърне същинската си роля на кратковременно изпълняване на друга длъжност при възникване на необходимост и то по изключение.

При сегашната законова регламентация съществен проблем представляват и забраните на чл. 227, ал.1 от Закона за съдебната власт. Съгласно първото изречение на ал. 1 на чл. 227 от ЗСВ в настоящата й редакция съдия, прокурор или следовател може да бъде командирован при необходимост за не повече от 12 месеца с предварителното му писмено съгласие, а съгласно третото изречение на същата ал. 1 на чл. 227 от ЗСВ, той не може да бъде командирован повторно в същия орган на съдебната власт. Съгласно ал. 2 на чл. 227 от ЗСВ забраните и ограниченията на ал. 1 не се прилагат когато командировката е на свободна длъжност. По този начин, поставяйки времеви ограничения на командироването на заета щатна длъжност в сравнение с командироването на незаета длъжност, законодателят е създал изкуствено разделение сред командированите, което допълнително усложнява и без това доста тежката ситуация с кадрите в системата. Поради това, дори и да се приемат изменения в ЗСВ, които да посочват конкретни дати за провеждане на конкурсите и от които да се очаква по-бързото им приключване, не следва да се ограничава командироването на магистрати със срок до момента, в който не се установи на практика (примерно след провеждане и приключване на поне два поредни конкурса за повишаване), че тези разпоредби се спазват безусловно, а не са пожелателни и декларативни. Т.е. становището ми е, че командироването би следвало да е временно и мярка само по изключение, че тази мярка създава и рискове за влияние, и напрежение по места заради обстоятелството, че през определени периоди едни магистрати са командировани, а други – не (и приемам изцяло основателността на критиките и препоръките в доклада за върховенството на закона за 2026 г.), но въпреки това струва ми се, че задачата по обезпечаването на нормалното функциониране на всеки орган на съдебната власт е с приоритет пред негативите, които следват от факта на командироването за по-дълъг период. Ясно е, че при бързо провеждане на конкурсите за повишаване няма да бъде необходимо въобще командироване или такова ще бъде нужно само по изключение. Но дотогава, докато бъде постигната желаната бързина и нужната оперативност при провеждането на конкурсите, не би следвало нито да се отменя възможността за командироване, нито да се утежнява режимът на командироване с допълнителни ограничения. Противното би могло да доведе до изключително затрудняване на работата на съдебната система, а дори и до блокирането ѝ, а това не е и в интерес на очакванията на обществото за качествено правосъдие, осъществявано в разумни срокове. Решаването на въпроса с ускоряването на конкурсните процедури (в частност и на атестационните процедури) е от ключово значение за нормалното функциониране на цялата съдебна система. Следващият състав на ВСС следва да направи всичко възможно за приоритетното разрешаване на този ключов и много наболял въпрос за системата и евентуалната му неспособност да го реши ще доведе до бързо компроментиране на способността му за бързи и адекватни

действия по приемането на ефективни решения за доброто функциониране на съдебната власт.

4. Избор на административни ръководители

Констатацията за наличието на проблемни области при провеждането на избор на административни ръководители, описана в концепцията ми от 2017 г. до голяма степен се оказва валидна и при настоящия състав на Висшия съдебен съвет.

От изключително значение е новият ВСС да работи активно не само по подобряване на правилата и процедурите, свързани с избора на административни ръководители, но най-вече по отношение на това решенията при осъществяваните избори на административни ръководители да бъдат добре мотивирани и убедителни както за съдийската общност, така и за обществото. Добрият подбор на административни ръководители е изключително важен за постигане на целите на съдебната реформа, поради което изборът на тези кадри следва да е максимално убедителен и прозрачен, а състезателното начало да бъде водещо, като формирането на решенията да става на базата на оценката на професионалните, нравствените и личните качества на кандидатите, на управленския им капацитет, на организационните им способности, комуникативността им и способността им да предлагат и прилагат ефективни решения. В този смисъл, ВСС следва да осигури максимална публичност на кандидатурите за административни ръководители и да предостави достатъчна възможност за граждански контрол върху тях. Необходимо е членовете на съвета активно да участват в дискусиите по представянето на кандидатите, което би било доказателство за обосноваността на взетите решения. Би следвало да се направи така, че у външния наблюдател да не се налага усещането, че изборът е предрешен и във всички случаи от мотивите на решението да става ясно защо спечелилият кандидат е предпочетен пред загубилите.

Като допълнителна идея към следващия състав на Висшия съдебен съвет би могло да се предложи освен периодично да запознава обществеността с насрочените процедури за избор на административни ръководители (това би могло да стане и за по-дълги периоди от една или две години напред), също така и с кратък анализ на всяка от процедурите за избор на административни ръководители да се обобщава защо е предпочетен един кандидат пред другите участници в процедурата, което ще засили прилагането на принципа на публичността и отчетността в работата на Съвета, а и ще доведе до по-лесно разбиране у външния наблюдател за процесите в съдебната власт.

IV. ДИСЦИПЛИНАРНА ПРАКТИКА

Дисциплинарната практика на Висшия съдебен съвет е един от съществениите и актуалните проблеми на съдебната система.

До 2016 г. действаха Правилата за дисциплинарна дейност на ВСС, приети с решение на ВСС по протокол №60/11.12.2014 г., които въвеждаха следните принципи в дейността на Съвета при осъществяване на дисциплинарната дейност

– законоустановеност на нарушенията и наказанията, еднократност на наказанието, безпристрастност, последователност и предвидимост при упражняване на функциите на дисциплинарно наказващия орган, равенство на страните в дисциплинарното производство, съразмерност, добросъвестност и справедливост при определяне на наказанието, защита от дискриминация при реализация на дисциплинарната отговорност.

Въпреки прогласяването на тези принципи, по отношение на дисциплинарната практика не се забелязваше единен и принципен подход. Както у магистратската общност, така и у обществото бе създадено впечатлението, че дисциплинарната практика е несистемна, непоследователна, еkleктична, както и до голяма степен непредвидима. Прилагането на различен подход и налагането на различни решения по принципно и детайлно сходни дисциплинарни въпроси, създаваше предпоставки за недоверие към работата на ВСС и доведе до усещане за ненаказуемост или за безпомощност. Преобладаващият брой дисциплинарни производства са във връзка с нарушения на чл.307, ал.1, т.1 от ЗСВ, а именно – системното неспазване на сроковете, предвидени в процесуалните закони, често съчетани с такива по чл.307, ал.1, т.2 от ЗСВ, като съществен дял имат и нарушенията на етичните правила и накърняването на престижа на съдебната власт. Ключовите въпроси при преценката на фактите за дисциплинарната отговорност в повечето от дисциплинарните дела /по-специално при първите два вида/ е обсъждането на въпроса за натовареността на органа на съдебната власт, в който работи магистратът, привлечен към дисциплинарна отговорност, както и неговата лична натовареност. И именно отсъствието на ясни и точни критерии за разумна натовареност води до невъзможността да бъде направена обективна и обоснована преценка, относима към всеки конкретен случай на привличане на конкретен съдия, прокурор или следовател към дисциплинарна отговорност за сходни по вид и тежест неизпълнения на служебни задължения. Това обуславя тясната връзка между въпроса за натовареността и проблема за уеднаквяването на дисциплинарната практика, като подходът към решаването на първия въпрос обуславя ефективното решаване и на втория.

Характерно за повечето европейски съдебни системи е, че колкото и детайлно да са изброени дисциплинарните нарушения на магистратите, степента на абстрактност на формулировките е висока, което в крайна сметка обуславя и различната степен на отговорност на привлечените към дисциплинарна отговорност магистрати. И въпреки, че в някои от страните в Европа са направени опити за по-детайлно описване на всяко поведение, съставляващо основание за образуване на дисциплинарно производство и нарушенията са степенувани и градиращи спрямо конкретно определени санкции /от по-леки към по-тежки/, тенденцията към абстрактност не е преодоляна в повечето държави. Изключение от това правило е Испания, където административните нарушения са обособени в три големи групи: много тежки нарушения, тежки нарушения и леки нарушения, като за всяка от категориите нарушения е предвиден различен погасителен давностен срок, различен орган, който налага дисциплинарната санкция и различни дисциплинарни наказания (повече подробности в монографията на проф. П. Пенев „Съдебната власт – перспектива на българския модел“ С., 2023 г.).

През 2016 г. с измененията на ЗСВ бяха прецизирани до голяма степен правилата на дисциплинарното производство, бяха предвидени срокове за образуването му, както и за постановяване на решение от съответната колегия, отнета е възможността на членове на ВСС да инициират дисциплинарни производства, като тази възможност е предоставена на административните ръководители, на по-горестоящите административни ръководители, на Инспектората към ВСС и на министъра на правосъдието. По този начин се предотврати съществуващата преди това възможност за един орган да изпълнява едновременно функциите и на „обвинител“ и на „арбитър“ и се прокара идеята ВСС да осъществява единствено дейност на „арбитър“ в дисциплинарното производство. Като цяло правилата за дисциплинарната дейност отговарят на стандартите на Становище 3/2002 г. на КЕС относно принципите и правилата, определящи професионалното поведение на съдиите, в частност етика, несъвместимо поведение и безпристрастност, Препоръка №NR(94) 12 на Комитета на министрите на Съвета на Европа, както и на Становище №27/2024 г. на КЕС относно дисциплинарната отговорност на съдиите.

Висшият съдебен съвет е необходимо да прилага единен подход при провеждането на дисциплинарни процедури и при налагането на дисциплинарни наказания, поради което следва новият състав на ВСС да направи задълбочен анализ на дисциплинарната практика както на предишния състав на ВСС, така и на Върховния административен съд, като крайната цел е да се постигне еднаквост и предвидимост при дисциплинарни процедури, преодоляване на субективизма и повишаване на усещането за справедливост на наложените дисциплинарни наказания.

V. НАТОВАРЕНОСТ. СЪДЕБНА КАРТА.

Наличието на **неравномерна натовареност** и липсата на обективни критерии за измерване на натовареността са проблеми на системата, за които се говори от години, но чието решаване досега не е осъществено. Мерки за решаването на този проблем бяха предприети и от предишния състав на ВСС (2007-2012), като те са продължени и от сегашния състав на Съвета. Създадена е постоянно действаща комисия във ВСС, чиито задачи основно са да се реши този отдавна болезнен за съдебната система въпрос. Следва да се отчетат като положителни положените усилия в тази насока както от Съвета, така и от магистратите, с чието участие в анкетата започна изследването на процеса и които се превърнаха в основа за по-нататъшната работа по решаването на този въпрос. По отношение на самата система за измерване на натовареността, СИНС беше заменена от по-нататък развити Правила за оценка на натовареността на съдиите (ПОНС), които вече играят роля и при централизираното разпределение на заповедните дела. Смятам, че продължаващото усъвършенстване на тези правила, в тясно взаимодействие със самите съдии, остава приоритет – както и разработването на съотносими критерии за натовареност на съдебните служители, каквато идея залагах и в предходния вариант на концепцията. Във всички случаи следва да се върви към създаването на единен стандарт относно

натовареността, като се отчитат освен времето необходимо за разглеждане на делата, но също и броя на делата, тяхната сложност, вида на делото, съобразен с вида на съдилището, в което се разглежда това дело. Необходимо е също така всички тези данни да се отчитат автоматично от Единната информационна система на съдилищата още с отразяването на данните в съответното дело, без да се налага използването на допълнителен труд (било на съдиите, било на съдебните служители) за отчитането на тези данни, тъй като освен че по този начин се налага използването на допълнителен трудов ресурс, се увеличава и рискът от субективизъм.

Във връзка с натовареността е необходимо да се изработят и ясни критерии за съотношението между съдиите и съдебните служители за съдилищата според вида им.

Именно във връзка с наличието на голяма неравномерност в натоварването както между видовете съдилища – общи и специализирани, така и в отделните видове съдилища по нива в страната и по съдебни райони периодично се поставя въпросът за промяната на „съдебната карта“, за създаването на „нова географска съдебна карта“ и т. н. Както съм отбелязал и в концепцията си от 2017 г. във всички случаи следва да се има предвид, че решението на този въпрос е трудно и изисква комплексен подход и преценка на множество фактори. В Протокол №40 от 15.07.2015 г. ВСС е приел седем критерия, които следва да се преценяват при извършването на реформата на съдебната карта. Това са минималната численост и минималната натовареност на органа на съдебната власт, данните за разпределението на населението, географското разположение и достъпността до обществен транспорт, индекса за социално и икономическо развитие на района, дигиталната достъпност и интернет и индивидуалния подход към специфичните райони. На първо място, следва да се изясни понятието „промяна на съдебна карта“ какво точно означава и дали в обема и съдържанието на това понятие се включва непременно закриването на съдилища. По-нататък, следва при решаването на този въпрос да се вземат предвид и историческите му аспекти (напр. извършваната реформа на съдебната карта в България от 1934 г. и резултатите от нея), както и съвременните изследвания на социолозите относно евентуалното въздействие на такава промяна върху местните общности. Задължително е да се „свери часовника“ и с практиката на другите държави както от ЕС, така и извън него по този въпрос.

По проекта „Създаване на модел за оптимизация на съдебната карта на българските съдилища и прокуратури и разработване на Единна информационна система на съдилищата“ по Оперативна програма „Добро управление“ 2014 – 2020 г. с бенефициент Висшия съдебен съвет по дейност 1 „Разработване на модел за оптимизация на съдебната карта на българските съдилища и прокуратури“ бяха разработени четири модела на промяна на съдебната карта, които предвиждаха следните варианти. Първият модел предлагаше обединяване на районни съдилища, които да станат териториално отделение към районния съд в областния град. Вторият модел предвиждаше подход, при който две или повече районни съдилища в рамките на окръжен район се обединяват в един районен съд, т. е. един от районните съдилища става приемащ на другия

(другите) районни съдилища, чиято дейност се прехвърля. Третият модел предлагаше комплексен подход за оптимизация, при който се осигурява възможност за мобилност на съдебните служители в районните съдилища в рамките на даден окръжен съд на базата на определени стандарти за численост. Четвъртият модел предвиждаше радикална реформа, базирана на частична промяна на родовата подсъдност и на вътрешно реструктуриране чрез промяна на броя на съдиите на районно, окръжно и апелативно ниво. В крайна сметка Висшият съдебен съвет прие да се приложи „Модел 4“, който предвиждаше окръжният съд да стане основен първоинстанционен съд, а голяма част от районните съдилища да се превърнат в териториални отделения към съответните окръжни съдилища. Моделът срещна остра и донякъде обоснована съпротива – от Съюза на съдиите, от Висшия адвокатски съвет, от местните власти в засегнатите райони – основно заради риска от отдалечаване на правосъдието от гражданите и липсата на задълбочен анализ на социално-икономическите последици по отделни съдебни райони. В крайна сметка Съдийската колегия на ВСС се отказа от прилагането на който и да е от разработените по проекта модели поради липсата на обществена и институционална подкрепа. Вместо структурна реформа на съдебната карта, през 2023 г. беше приет алтернативен подход чрез изменения в Гражданския процесуален кодекс – централизирано разпределение на заповедните дела между районните съдилища според степента им на натовареност, а не по правилата за местна подсъдност. Тази реформа беше окончателно въведена през 2025 г. и е насочена именно към изравняване на едни от най-драстичните различия в натовареността между съдилища от еднакъв тип – различия, достигащи според официалните данни до седемкратен размер между най-натоварените и най-леко натоварените районни съдилища. Становището ми е, че опитът с тази реформа – постигната чрез преразпределение на определен вид дела, а не чрез закриване на съдилища – трябва да бъде внимателно анализиран от новия състав на ВСС и, ако резултатите го оправдаят, разширен и към други категории дела, за които е технически възможно централизирано разпределение. Това е и по-реалистичен път за справяне с неравномерната натовареност, отколкото повторен опит за пълна реформа на съдебната карта, за която – както показва практиката – все още липсва необходимият обществен и институционален консенсус.

VI. ЕЛЕКТРОННО ПРАВОСЪДИЕ И ИЗКУСТВЕН ИНТЕЛЕКТ.

Тясна е връзката на темите за натовареността и за промяната на съдебната карта и с въпроса за **електронното правосъдие**. Становището ми е, че по отношение на електронното правосъдие през мандата на настоящия Висш съдебен съвет беше направено много и това не би могло да се отрече нито от магистратската общност, нито от обективния външен наблюдател.

Към момента е постигнато следното:

- Въведена е във всички съдилища, с изключение на административните и Върховния административен съд (при тях се използва Единната деловодна информационна система - ЕДИС), Единна информационна система на съдилищата с нейните различни модули, включително модул „Натовареност“ и модул „Централизирано разпределение на делата“

- създаден е Единен портал за електронно правосъдие
- създаден е и функционира модулът за централизирано разпределение и електронна обработка на заповедните дела, интегриран с Единния портал за електронно правосъдие.

- През 2025 г. бе приета съществена законодателна реформа: с измененията в Административнопроцесуалния кодекс от 24.07.2025 г., приети в изпълнение на ангажимент по Плана за възстановяване и устойчивост, бяха уредени електронните дела, електронното подписване, дистанционните съдебни заседания и задължителното подаване на документи в цифров формат от определени субекти, като ключови разпоредби влязоха в сила на 01.07.2026 г. Европейската комисия отчита подобрение на механизмите в цифровизацията на административното правосъдие, а по отношение на механизмите за изготвяне на машинночетимите съдебни решения, отчита представянето на България като добро.

Най-значимото постижение към настоящия момент в тази област е фактическото въвеждане на Единната информационна система на съдилищата (ЕИСС) – проект, за който през 2017 г. можеше единствено да се говори в бъдеще време. От пилотното внедряване в 17 съдилища през 2020 г. системата постепенно беше разгърната в цялата страна, като по пътя си срещна сериозна съпротива от страна на магистрати и съдебни служители заради тромавостта ѝ, неотчитането на спецификите на различните видове производства и трудностите при електронното подписване на актове – включително временното спиране на нейното използване от Върховния касационен съд в началото на въвеждането ѝ. Следва да се отбележи, че въпреки, че ЕИСС беше въведена в съдилищата преди да бъде напълно готова и не беше съобразена в достатъчна степен със спецификите на работата в съдилищата, с течение на времето бяха положени много усилия, които доведоха до нейното значително подобряване и усъвършенстване. От друга страна, въпреки постигнатия напредък и постоянните корекции от страна на изпълнителя, оплаквания за недостатъчна функционалност на системата и на свързания с нея Единен портал за електронно правосъдие (ЕПЕП) продължават да постъпват и днес. Смятам, че новият състав на ВСС трябва да превърне подобряването на ЕИСС в постоянен, а не временен процес, като институционализира редовна обратна връзка от реалните ѝ ползватели – съдии и съдебни служители – по модела на работните групи, създадени в предходни състави, но с ясен механизъм за проследяване до какви промени в системата водят подадените сигнали. Известно ми е, че и в момента има формирана работна група към ВСС, която постоянно наблюдава начина на функциониране на ЕИСС и процесите в нея, като намирам, че тази работна група следва да се запази и в бъдеще, като в зависимост от ситуацията се прецизират или разширяват нейните задачи. Важното е, че към настоящия момент може да се заключи, че дигитализацията на правосъдието вече не е неясна и абстрактна бъдеща цел, а функционираща, макар и несъвършена, реалност, която изисква активно наблюдение, още много усилия и средства, но все пак напредъкът към настоящия момент е голям и следва да се отчете обективно като несъмнен успех. Въпреки, че е постигнат значителен напредък в областта на електронното

правосъдие, остават още много цели, които предстои да бъдат реализирани. Констатациите на Доклада относно върховенството на закона за 2026 г. са конкретни и не подлежат на многопосочно тълкуване. Процесуалните правила все още не са актуализирани за да позволят използването на цифрови инструменти във всички производства. Съществуват пропуски по отношение на сигурната комуникация, които не позволяват на съдиите и служителите да работят сигурно в цифрова среда или да комуникират безопасно с адвокати, нотариуси и съдебни изпълнители. Следва да се посочи, че въвеждането на ЕИСС в съдилищата преди да е готова породила висока степен на недоверие към нея от страна на съдиите и съдебните служители, като в основата на това беше административното ѝ налагане, при недостатъчно ефективно предварително и първоначално обучение, при недостатъчното ѝ тестване и почти без работещ механизъм за обратна връзка в началото. Липсата на единна архитектура на модулите на ЕИСС, които са разработвани в различно време и при различни задания, както и непълната ѝ съвместимост с информационните системи на други държавни органи (напр. на административните съдилища, на прокуратурата, на Министерството на вътрешните работи, на Агенцията по вписванията и на съдебните изпълнители) също е въпрос, който постепенно следва да намери разрешение в бъдеще. Следва да се има предвид и обстоятелството, че съдебната власт се оказва, че всъщност зависи от външни изпълнители за поддръжката и развитието на системите, които всъщност обработват най-чувствителните данни в държавата, което представлява стратегически риск, а не само оперативно неудобство.

Мерките, които смятам, че следва да се предприемат относно продължаването на процеса на въвеждане на електронното правосъдие, са следните:

- Одит на цялата информационна архитектура на съдебната власт от независим изпълнител, с публикуване на резултатите в частта, която не засяга сигурността;
- Изготвяне на единна стратегия за цифровизация на съдебната власт – 2027 – 2032 г., заместваща досегашния фрагментиран подход. Идеята е чрез тази стратегия да се регламентират ясни архитектурни принципи и изисквания за оперативна съвместимост и задължителни стандарти за всяка нова разработка;
- Изграждане на вътрешен технологичен капацитет – самостоятелно звено в администрацията на ВСС с достатъчно на брой квалифицирани специалисти и конкурентни възнаграждения, което да управлява разработките, да контролира изпълнителите и да поддържа критичните компоненти на системите;
- Задължително пилотно внедряване – нито един нов модул да не се въвежда в национален мащаб преди да е бил тестван поне за известно време в представителна извадка от органи от различни нива и с различна натовареност, и преди да е получена положителна оценка от потребителите му;
- Провеждане на ефективни обучения – идеята е да се провеждат ефективни периодични обучения за работа с различните системи, включително и

по метода на предоставяне на видеоматериали за самообучение – практика, която съществува по отношение на модул „Натовареност“ и следва да бъде утвърдена и разширена;

- Своевременно предоставяне на становища до законодателя относно необходимите изменения в процесуалните закони, за да се стигне до уеднаквяване на режима на процесуалните действия в електронна форма в гражданския, наказателния и административния процес, доколкото дигитализацията на едно от тези производства при запазването на аналогово друго, предполага извършване на двойна работа, вместо да икономисва усилия;

- Следва да се формулира и един ограничителен принцип, който ми се струва, че е важен във връзка с достъпа до правосъдие. Това е правилото, че задължителното електронно подаване е допустимо само за професионални участници и институции, а по отношение на гражданите то следва да остане като възможност, но не и като задължение, тъй като част от населението (възрастни хора или живеещи в отдалечени райони, или пък такива без цифрови умения) би останала без реален достъп до правосъдие в случай, че възможността за хартиено подаване на документи отпадне. Цифровизацията всъщност представлява средство за подобряване на достъпа до правосъдие, а не за ограничаване на този достъп, поради което и всяка мярка по цифровизация следва да бъде преценявана и по този критерий.

В контекста на изложението за постепенното въвеждане на електронно правосъдие следва да се отбележи като сериозна и структуроопределяща реформа изменението на ГПК в частта за заповедните производства, което влезе в сила на 01.07.2025г., с което за първи път в страната бяха въведени изцяло електронни дела. Тази кардинална промяна беше и продължава да бъде голямо предизвикателство както за съдиите, така и за съдебните служители от районните нива, тъй като доведе до необходимост в промяна в начина на работа и на съдиите, и на служителите. Освен множеството трудности в началото породени и от необходимостта да се създаде нова организация на работа във всеки съд, проблемите произтичаха и от постоянното надграждане и доразвиване на модула за централизирано разпределение на заповедните производства. Но наблюденията ми върху работата на районните съдилища от района на Пернишкия окръжен съд показват, че въпреки първоначалните трудности и поставените множество въпроси във връзка с функционирането на модула за случайно централизирано разпределение на електронните дела в ЕИСС и продължаващия процес по усъвършенстване на процесите, след изтичането на първата година от въвеждането на модула до голяма степен се нормализира работата и на съдиите и на съдебните служители, поради което към момента вече може да се отчете една сравнително безпроблемна работа по заповедните производства. Прави впечатление, че по този начин общата натовареност на отделните съдилища в района почти се изравни, тъй като модулът за разпределение на делата е така конструиран, че на съдилищата, в които има по-малък брой иски производства се разпределят по-голям заповедни производства (така е и в национален мащаб). По този начин, както се установява

и от статистическите данни, Районен съд – Брезник и Районен съд – Трън (съдилища с традиционно ниска натовареност, за които усилено се обсъждаха варианти за реструктуриране, включително и за закриване) в момента са с по-висока натовареност по критерия брой дела по щат в сравнение с Районен съд – Перник и Районен съд – Радомир (съдилища с традиционно висока натовареност), което не се е случвало никога досега. Именно това обстоятелство поражда и надеждата, че по този начин би могло да бъде разрешен трайно и въпросът с неравномерното натоварване на отделните съдилища, както и да се избегне необходимостта от закриване на съдилища – въпрос, който беше изключително актуален в началото на мандата на настоящия състав на Висшия съдебен съвет. Разбира се, трудности в работата по електронните заповедни производства продължават да съществуват и процесите по надграждане и усъвършенстване на модула предстоят, като работната група към Висшия съдебен съвет също продължава своята активна работа (обсъждат се въпроси като лимит на броя на разпределените дела за един ден на един съдия, по-равномерно и по-справедливо разпределение на делата, както и множество други практически въпроси, поставяни от колегите от районните съдилища, породени от затрудненията в работата им), но самият факт на внедряване на тази система дава насока на мислене от членовете на новия Висш съдебен съвет като алтернативен вариант на процеса на промяна на съдебната карта, свързан с електронното правосъдие и огромните позитиви в резултат на този нов подход, осъществен благодарение на членовете на ВСС, ангажирани с този процес и на продължителните и последователни усилия на работната група, следва да бъдат последователно продължени чрез включване и на други категории дела, разбира се, след внимателен и задълбочен предварителен анализ на възможните ефекти.

Тясно свързана с електронното правосъдие е и неизбежната тема за **изкуствения интелект** и приложението му в дейността на съдилищата. Още през 2018 г. Европейската комисия за ефективност на правосъдието (CEPEJ) прие „Европейска етична карта за използване на изкуствения интелект в съдебните системи и тяхната среда“, която съдържа петте основни принципа при работата с изкуствен интелект. Правната уредба на изкуствения интелект понастоящем се съдържа основно в Регламент /ЕС/ 2024/1689 на Европейския парламент и на Съвета от 13.06.2024 г. за установяване на хармонизирани правила относно изкуствения интелект и за изменение на регламенти /ЕО/№300/2008, /ЕС/№167/2013, /ЕС/ 168/2013, /ЕС/ 2018/858, /ЕС/2018/1139 и /ЕС/ 2019/2144 и директиви 2014/90/ЕС, /ЕС/ 2016/797 и /ЕС/2020/1828. В по-голямата си част Регламент /ЕС/2024/1689 се прилага от 02.08.2026 г., а неговите Глава I „Общи разпоредби“ и Глава II „Забранени практики“ се прилагат от 02.02.2025 г. Важно е да се посочи, че Регламент 1689/2024 забранява използването на системи с изкуствен интелект за определени цели и въвежда редица изисквания за други, за които се приема, че са свързани със значителни рискове - например такива, които подпомагат правосъдието. Съгласно член 6, параграф 2 от Приложение III към Регламент 1689/2024 високорискови системи с изкуствен интелект са тези, които се използват от правоохранителните органи. По отношение на такива високорискови системи регламентът предвижда редица изисквания, които да

гарантират тяхното предвидимо и прозрачно функциониране – например: чл. 10 регламентира стандартите за използваните данни за обучение, валидиране и изпитване, а чл. 14 предвижда задължителното въвеждане на човешки контрол докато се използват. В съображение 61 от Регламент 1689/2024 са посочени конкретни рискове, свързани с приложението на изкуствения интелект в правосъдието: грешки, предубеденост и непрозрачност. Регламентът обаче предвижда съществени гаранции за ограничаването на тези рискове, които всъщност са присъщи и на човешките решения, като в дългосрочен план системите с изкуствен интелект ще допускат значително по-малко грешки, включително и спрямо дейността на човека. Следва да се има предвид, че посочените разпоредби съответстват на формулираното изискване в практиката на Съда на ЕС определени решения да се вземат само от човешко същество. Общото заключение, което би могло да се направи е, че системите с изкуствен интелект не може (и не бива) да заменят човешкият фактор в съдебната система, поради което ролята както на съдиите, така и на вещите лица си остава значима и незаменима, но с оглед ускореното развитие на науката и техниката предимствата, които предоставя изкуствения интелект би могло да се използват по разумен и балансиран начин в съответствие с посочената правна рамка.

VII. УПРАВЛЕНИЕ НА БЮДЖЕТА И СОБСТВЕНОСТТА

Важни въпроси представляват и задълженията на ВСС за изготвяне на проекта на бюджета на съдебната власт, на краткосрочните и дългосрочните бюджетни прогнози, разпределението на бюджетните средства на органите на съдебната власт по бюджетните сметки при спазване на принципите на справедливост, доказаност на нуждите, разумни икономии, осигуряване на равни финансови условия за работа на отделните органи, набелязване на приоритетните нужди. ВСС трябва да отстоява приемането на достатъчно и разумен бюджет на съдебната система от Народното събрание, тъй като той е един от основополагащите фактори за осигуряването на независимостта на съдебната власт. Прозрачното и разумно управление на финансовите средства на бюджета на съдебната власт представлява показател за добро управление на системата.

Следва да се отбележи, че настоящият състав на ВСС е бил бенефициент по проект „Въвеждане на модерни, надеждни и ефикасни процедури за планиране и изпълнение на бюджета на съдебната власт“ в периода 2012 – 2014 г., като основна цел на проекта е била въвеждането на подхода на програмно ориентирания бюджет, който да замести традиционния тип бюджет, каквато идея беше поставяна на обсъждания още при предходния състав на ВСС /2007-2012 г./. През 2022 г. Висшият съдебен съвет прие Методология за програмно бюджетиране в съдебната власт, като през 2025 г. за първи път ВСС като първостепенен разпоредител с бюджетни средства изготви годишния финансов план на съдебната власт в програмен формат. Въвеждането на програмния тип бюджет е от голяма полза за съдебната власт, тъй като чрез него постигането на целите се обвързва с ясни и проследими индикатори за постигане на конкретни

резултати и в зависимост от това се постига по-справедливо и по-целесъобразно разпределяне на ресурсите. Предимствата на програмния тип бюджет в сравнение с традиционния тип, са големи. На първо място, при програмния подход към бюджета е налице обвързване на разпределението на ресурсите с програмните цели и с измерените резултати /при традиционния тип такава връзка липсва/. На второ място, докато при традиционния тип бюджет оценката за необходимите ресурси се изготвя на т.нар. „историческа база“ /входящи фактори/, при програмния бюджет тази оценка се изготвя чрез фокусиране върху продуктите /респ. публичните услуги/. На следващо място, докато при традиционния тип бюджет липсват стимули за ефикасност, при програмния бюджет такива се предвиждат за стимулиране на ефективността и ефикасността на организацията. И на последно място, за традиционния тип бюджет е характерна липсата на систематичен анализ на приоритетите, докато при програмния тип се прави анализ на алтернативите с цел ефективно и ефикасно изпълнение на приоритетите.

Налице са проблеми при изпълнението на приходната част на бюджета на съдебната власт – събирането на вземанията от глоби, разноски, държавни такси и т.н. Необходими са по-активни действия от страна на ВСС чрез провеждане на срещи с представители на камарата на частните съдебни изпълнители, на Националната агенция за приходите и др., които да спомогнат за решаването на тези въпроси. Належащо е и поставянето на въпроса с актуализирането на размерите на държавните такси, като в този случай Висшият съдебен съвет направи анализ, както и предложения за увеличаване на таксите, които бяха изпратени за изразяване на становища от органите на съдебната власт и следва този процес да бъде доведен до край, като се постигне разумен баланс между необходимостта от увеличаване на таксите и запазването на достъпа до правосъдие.

С измененията на КРБ и на ЗСВ от 2016 г. управлението на недвижимите имоти на съдебната власт премина в правомощията на Висшия съдебен съвет. Това налага да бъде направена инвентаризация на сградния фонд на съдебната система в страната, справедливо разпределение между институциите, да се гарантира правилното и законосъобразно управление на тези имоти от съответните административни ръководители, на които е възложено стопанисването им. В този смисъл разумна ми се струва идеята за създаване на електронна карта на недвижимите имоти на съдебната система, включваща пълна информация за броя им, местоположението им, квадратурата, състоянието им и начина им на управление. Намирам за належаща и необходимостта от провеждането на по-активни политики от страна на Висшия съдебен съвет за поддържане и обновяване на съществуващия сграден фонд, както и планиране на строеж на нови сгради в районите, където е налице действителна нужда от това. Тези въпроси следва да се решават в съответствие с принципа на лоялното сътрудничество с останалите власти, като се изхожда от разбирането за приоритетния характер на дейността по правораздаване, резултатите от която засягат цялото общество и условията, при които се осъществява тази дейност са пряко свързани именно с тези резултати.

VIII. ПОВИШАВАНЕ НА КВАЛИФИКАЦИЯТА. УЧАСТИЕ В ЗАКОНОДАТЕЛНИЯ ПРОЦЕС. МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ. ПРОЕКТИ. МЕДИАЦИЯ.

Качествено правосъдие би могло да се осъществява само от висококвалифицирани магистрати. ВСС има основна роля по отношение на обучението на съдиите и повишаването на професионалната им квалификация. В тясно сътрудничество с НИП съветът следва да определя политиките по създаването на обучителни програми за съдии и съдебни служители. Задължително е и в това отношение съветът да използва обратната връзка със съдийската общност за да се очертават периодично нуждите от обучения (например чрез анкети и по други начини) и да се идентифицират очакванията и нагласите на съсловието, на които да се отговаря своевременно. При обучението също следва да се използват пълноценно възможностите на проектите, които би могло да се съобразят именно с нуждите от обучение, идентифицирани чрез проучването на мнението на съдиите.

Националният институт на правосъдието е една от малкото институции в системата, чиято репутация е трайно положителна. Именно затова и той се нуждае не от сериозни реформи, а от укрепване на съществуващия капацитет и усъвършенстване на обучителните процеси.

Мерките, които би могло да намерят приложение в тази насока са следните:

- Годишно проучване на потребностите от обучение сред магистратите и съдебните служители – по нива, по материя и по вид на органа, с публикуване на резултатите и с обвързване на програмите с тях. Изборът на теми следва да се прави след провеждането на широки консултации с магистратската общност с оглед удовлетворяване на нейните очаквания и потребности

- Следва да се следи за съдържателното разширяване на програмите, като обучението не се ограничава до националното, европейското и международното материално и процесуално право и практиката по неговото прилагане, а е необходимо и застъпване на умения, които всекидневната работа изисква, а малко учебни планове предвиждат: напр. чужд език (включително и юридически), алтернативни способи за разрешаване на спорове, мултидисциплинарни знания – психология на свидетелските показания, разпит на деца и на уязвими лица, цифрови умения и разбиране за възможностите и рисковете на новите технологии, работа с медиите, управление на стреса и предотвратяване на професионалното изчерпване и т.н.

- Задължителни обучителни модули при изменение на законодателството – всяка съществена процесуална промяна, засягаща работата на съдилищата следва да бъде придружена от обучителен модул, достъпен веднага след влизането ѝ в сила, а не година след това или по-късно

- Отчитане на обучителната дейност при атестирането и кариерното развитие – участието на магистратите в семинара като обучители, както и като обучаеми, следва адекватно и по достойнство да се отразява при атестирането и при кариерното израстване.

Но качествените кадри не са достатъчни за да работи добре съдебната система, тъй като за да работи добре тя трябва да има добър инструментариум, предоставен от законодателя. В този смисъл, важна тема е участието на ВСС в законодателния процес, независимо, че няма право на законодателна инициатива. Чрез своята Комисия по правни и институционални въпроси към пленума на ВСС, до която се изпращат за становище законопроектите, отнасящи се до дейността по правораздаването, намирам, че ВСС може и трябва активно да съдейства за необходимите промени в материалното и в процесуалното право, тъй като качественото правосъдие е функция на доброто законодателство. Необходимо е законодателната дейност да се съобразява и с мнението на практикуващите магистрати, като се предоставя възможността за своевременно изразяване на становища от тяхна страна, а ВСС трябва да бъде гарант за това. Например, необходимо е приемането на Закон за вещите лица, преводачите и тълковниците и осигуряване на достатъчно финансово заплащане на този вид труд, тъй като това е предпоставка за бързината и ефективността на правораздавателната дейност. Следва законодателно да се преосмислят и правилата за избор, работа и заплащане на съдебните заседатели, чието участие в съдебния процес наравно със съдиите е от съществено значение за качеството на съдебните актове и справедливостта при налагане на наказанията – в момента например е налице значително намалял интерес от страна на гражданите за кандидатстване като съдебни заседатели, което води до невъзможност в много от съдилищата да се наберат необходимите бройки за съдебни заседатели, а това води до прекалено удължаване на мандата на действащите съдебни заседатели, съответно, до демотивиране на малкото кандидати, предложени от съответните общински съвети. Следва да се обмислят и приемат законодателни решения и във връзка с активно обсъждани въпроси с продължаване на промяна на подсъдността като едно от средствата за решаване на проблемите с неравномерната натовареност с разумни, добре обмислени и адекватни изменения по отношение на силно изразения формализъм на процесуалните закони (по-специално НПК), съобразени и със защитата на процесуалните права на страните, но и с необходимостта от разглеждане на делата в разумен срок.

Процесите на приемането ни в Европейския съюз и отварянето ни към света направи и **международната дейност на ВСС** изключително актуална, въпреки, че и досега се срещат мнения, че тази дейност е по-скоро второстепенна и предимно представителна. Становището ми е, че тъкмо напротив, именно международната дейност е изключително съществен аспект от работата на Висшия съдебен съвет. Това е така, на първо място, поради това, че значителна част от стандартите, по които страната ни се оценява, се формират в органи, в които българската съдебна власт участва или може да участва – Европейската мрежа на съдебните съвети, Консултативният съвет на Европейските съдии, Консултативният съвет на европейските прокурори, Европейската комисия за ефикасност на правосъдието, Европейската мрежа за съдебно обучение и др. Отсъствието на представители на българската съдебна власт от тези формати би означавало, че стандартите се приемат без нашето участие, а след приемането им те ще се прилагат и спрямо нас. На второ място, практическото

сътрудничество по конкретни дела – с Евроюст, с Европейската прокуратура, с Европейската съдебна мрежа, по линия на европейската заповед за арест и на европейската заповед за разследване и др. – всъщност представлява ежедневна нелека работа на десетки магистрати, което само по себе си следва да бъде оценено по достойнство. На трето място, черпенето на опит от нашите международни партньори е подход, който често може да се окаже, че е изключително ефективен при решаването и на понякога сложни или трудно решими проблеми. Отличните взаимоотношения с различни органи и институции както с държави – членки на ЕС, така и с останалите държави от Европа и извън нея, градени с години, следва да се поддържат и задълбочават. Членството в Европейската мрежа на съдебните съвети е постижение, което трябва да бъде продължено и да бъде използвано пълноценно. Същото се отнася и за членството на ВСС в Балканската и Евро-средиземноморска мрежа на съдебните съвети (предишното име на организацията е „Регулаторни съдебни органи на Балканския регион“), която постепенно се разшири и включи в състава си и страни извън балканския регион (както показва и новото ѝ наименование). Следва да се продължат и да се развиват създадените отношения и тесни връзки и да се използват създадените лични контакти и с останалите висши кадрови съдебни органи на страните от региона, както и с регионалните международни организации, например с Регионалния съвет за сътрудничество и др.

Нов смисъл следва да получи и **взаимодействието на ВСС с Инспектората към ВСС**. Следва по-активно да се използват правомощията му по анализиране и обобщаване на приключилите дела (чл.54, ал.1, т.3 от ЗСВ), както и за сигнализиране на компетентните органи за отправяне на искане за приемане на тълкувателни решения или тълкувателни постановления при установяване на противоречива съдебна практика, както и правомощието да отправя сигнали, предложения и доклади до компетентните органи на съдебната власт и до други държавни органи. В последно време ИВСС започна да използва по-активно и възможността за отправяне на предложения до съответната колегия на ВСС за поощрения на магистрати, а не само за наказания, което следва да се отчете като добра практика. Но може би следващата стъпка би следвало да бъде да се създаде по-ясен и прецизен механизъм за поощрения на магистратите, който да доведе до повишаване на личната мотивация у съдиите, прокурорите и следователите за изпълнение на задълженията им. Практиката на осъществяване на съвместни срещи на представителите на инспектората и членовете на дисциплинарните комисии на ВСС във връзка с обсъждане на принципни проблеми на дисциплинарните производства следва да бъде утвърдена и задълбочена, както и формираната напоследък добра практика на организиране на обучения във връзка с дисциплинарната дейност както от СК на ИВСС, така и от ИВСС.

По отношение на проектите намирам следното - предимствата им са безспорни, тъй като в кратки срокове се постигат ясни и конкретни цели, което иначе отнема години, като средствата идват от външно финансиране. Но, както е видно и от изложеното дотук, в някои случаи проектите са успешни, в други случаи не. Поради това намирам, че по принцип следва да бъде продължена

осъществяваната от досегашния състав на ВСС дейност по проектите в случаите, в които не би могло да се разчита на финансиране на дейностите от държавния бюджет или пък когато внедряването на някои новости в съдебната система (например елементи на електронното правосъдие, обученията, някои програмни продукти и пр.) изисква средства, които е по-целесъобразно да се вземат от друго място, а не от бюджета.

През 2021 г. Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет прие Концепция за въвеждане на задължителна съдебна медиация по граждански и търговски дела в съдилищата, която очерта конкретните стъпки и действия за въвеждане на института на задължителната съдебна медиация по определени видове граждански и търговски дела с цел намаляване на натовареността на съдилищата, осигуряване на икономична и облекчена алтернатива за гражданите и бизнеса при разрешаването на спорове. Алтернативното решаване на спорове бе включено и сред стратегическите цели на Актуализираната стратегия за продължаване на съдебната реформа, като то е и сред препоръките на Европейската мрежа на съдебните съвети и се явява водещ приоритет на ВСС. Реализирането на концепцията е включено и в проект в Националната програма за развитие България 2030 с наименование „Въвеждане на способности за алтернативно разрешаване на спорове (АРС) в съдебната система в България – пилотно въвеждане на задължителна съдебна медиация; доизграждане на мрежата от съдебни центрове във всички окръжни райони на страната; разработване на стратегия за пълноценно използване на други алтернативни способности за разрешаване на спорове“. Впоследствие бяха приети изменения на Закона за медиацията и в Гражданския процесуален кодекс, като с решение на Конституционния съд от 01.07.2024 г. повечето от измененията бяха отменени. Но работата във връзка със съдебната медиация продължи и на 01.07.2025 г. бяха приети нови изменения в ЗМ и в ГПК, като акцентът се премести от задължителната медиация към задължителна информационна среща, като тези изменения всъщност дадоха реален старт на съдебната медиация по висящи съдебни дела. Бяха обособени съдебни центрове по медиация в повечето от окръжните съдилища, както и териториални поделения в много от районните съдилища извън областните центрове. В някои от съдилищата процесът по изграждането им не е приключил поради липсата на достатъчно средства, поради необходимост от преустройство на помещения и др. Проведе се първият цикъл на подбора на съдебни медиатори, бе създадена и нормативната база за дейността им, като се разработиха и правила за обучение на медиаторите. Членовете на работната група по медиация продължиха дейността си като членове на новосъздадения Съвет по въпросите на медиацията като консултативен орган към Висшия съдебен съвет. В ЕИСС бе създаден и модул за администриране и отчитане на проведените информационни срещи и процедури по медиация. От постъпилия в Съвета по въпросите на медиацията анализ на задължителните информационни срещи и процедурите по медиация за периода 01.07.2025 г. – 24.04.2026 г. се установява, че сключените споразумения представляват 6,3% от препратените дела, а при вече проведените процедури делът на споразуменията е 30,6%, което е значим резултат за един първоначален период. Заключение,

което е направено в анализа е, че данните показват реален, но все още нестабилен старт на модела на задължителна информационна среща. Реформата не може да бъде оценена като неуспешна само защото е нисък процентът на сключените споразумения от препратените дела, но същевременно не може да бъде оценена и като достатъчно ефективна, защото по-малко от половината от препратените дела достигат до проведена информационна среща, а половината от насрочените срещи са непроведени. Все пак може да се заключи, че съдебната медиация има видим потенциал, особено в райони и съдилища, където препращането се превръща в реална процедура, но този потенциал зависи и от еднаквото прилагане на нормите, надеждната отчетност, активният контрол върху непроведените срещи и фокусът върху категориите дела, при които медиацията има най-голяма вероятност да доведе до устойчиво споразумение. Следва да се има предвид, че активното прилагане на медиацията ще доведе до намаляване на натовареността на съдилищата, но по-големият ефект от тази процедура се изразява в запазването в общия случай на добрите отношения между страните – ефект, който никое съдебно решение поначало не би могло да постигне. Разбира се, предстои още много работа във връзка със съдебната медиация – прецизиране на данните за проведените информационни срещи и процедури по медиация, анализ на отделните видове дела, при които се сключват споразумения след препращането, причините за неучастие в информационна среща или за отказ от процедурата по медиация, с оглед установяването на предимствата и недостатъците на процедурите. Очаква се нов цикъл на подбор на съдебни медиатори, продължаване на процеса по оборудване на центровете по медиация към околните съдилища и териториалните поделения към тях, обучението на медиаторите, обучението на съдиите относно препращането на дела към медиация и т.н. Основният извод е, че началото на медиацията по висящи съдебни дела е поставено, като усилената работа по утвърждаването на този необходим и полезен институт в практиката продължава и би следвало да се отчетат по достойнство огромните многогодишни усилия както на пряко ангажираните с този процес представители на Висшия съдебен съвет, така и на членовете на работната група, които работят от самото начало pro bono, вярвайки в потенциала на медиацията и във възможността и у нас, както и в много други страни, постепенно да се изгради култура на диалог и на провеждане на срещи и преговори с оглед постигане на споразумение с всички положителни последици от това.

IX. МЕДИЙНА И КОМУНИКАЦИОННА ПОЛИТИКА

Както съм посочил и в концепцията си от 2017 г., основното предназначение както на законодателната и на изпълнителната, така и на съдебната власт е да работят в полза на гражданите. Именно поради тази причина работата на Висшия съдебен съвет следва да се осъществява в съответствие с принципите за прозрачност, отчетност и откритост към гражданите и гражданското общество. Ефективната медийна политика изисква баланс в отношенията, но във всички случаи следва да води до висока степен на откритост и прозрачност в работата на върховния кадрови орган на съдебната власт. В съвременните условия на висока

степен на обществено недоверие към работата на съдебната система, новият състав на ВСС следва да насочи своите усилия към подобряване на образа на системата и към изграждане на по-високо доверие към нея.

Медийната политика следва да бъде премерена и добре координирана, като случващите се в системата процеси бъдат обяснявани едновременно професионално и на достъпен език с необходимите детайли, при спазване на ограниченията на закона. Медиите трябва да се използват като канал за предаване на добрите идеи, на усилията, които съдебната власт полага за решаване на проблемите, както и за осведомяване на обществото за постигнатите положителни резултати в нейната дейност.

За съжаление констатацията ми от 2017 г. за ниската степен на обществено доверие към съдебната система остава валидна и днес, а в някои аспекти ситуацията дори се е влошила. Прозрачната и последователна комуникация на ВСС с обществото остава ключов, макар и недостатъчен сам по себе си инструмент за възстановяване на доверието – тя трябва да бъде подкрепена от реални резултати по най-острите проблеми на системата, описани в настоящата концепция. Нова тема, която не присъстваше като проблем през 2017 г., е темата за нарастването на броя на т.нар. дела – шамари (SLAPP дела), насочени срещу журналисти и общественици – проблем, изрично отбелязан и в последния годишен доклад за върховенството на закона за 2026 г. у нас. Липсата на изрична процесуална уредба, позволяваща разглеждането на такива дела по специален, ускорен ред, беше посочена като пречка пред ефективната защита от злоупотреба с правото на иск в тази област. Намирам, че Висшият съдебен съвет следва да подкрепи и да съдейства за навременното създаване на подходяща правна уредба по тази тема, съобразена с приетата на съюзно равнище Директива за защита на лицата, участващи в обществени дебати (Директива /ЕС/ 2024/1069 на Европейския парламент и на Съвета от 11 април 2024 г.), от неоснователни съдебни производства.

Следва да се отчете значимостта на създадената и функционираща в момента „Комуникационна стратегия за съдебната власт“, както и Планът за действие за изпълнение на тази стратегия в периода 2014-2020 г., приет от комисия „Публична комуникация“ по протокол №17/26.04.2016 г. Но тъй като към настоящия момент не е приета нова стратегия, следва да се пристъпи към приемане на нова такава, с която по-ясно да се регламентират правилата на комуникацията между Висшия съдебен съвет и съдилищата, както и да се създадат и нови канали за предаване на информация между тях – и в едната, и в другата посока. Изключително важно е на сайта на ВСС своевременно да се публикува актуална информация не само от заседанията на отделните колегии, но и от заседанията на отделните комисии. Комуникационната стратегия следва да обхваща и отношенията с останалите организации – професионалните организации на съдиите, прокурорите и следователите, неправителствените организации, както и останалите държавни органи и организации.

Х. МЕРКИ ЗА ПОВИШАВАНЕ НА ПРОЗРАЧНОСТТА, ОТЧЕТНОСТТА И ДОВЕРИЕТО В ДЕЙНОСТТА НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ.

Становището ми е, че тези мерки са тясно взаимно свързани, като реализирането на първите две неминуемо би довело до повишаване на доверието в дейността на ВСС. Докато независимостта определя кой не може да нарежда на ВСС как да реши въпрос, попадащ в неговата компетентност, отчетността определя как ВСС обяснява решението си и носи отговорност за законността и резултата от взетото решение. Балансът между двете не се постига чрез по-малко независимост, а чрез повече съдържателна работа от страна на Висшия съдебен съвет - качество на мотивите, публичност на критериите, съдебен контрол, отворени данни и преценка на ефективността на изпълнението на конкретните решения. Висшият съдебен съвет следва да бъде едновременно устойчив на натиск и отворен към критика. Той би трябвало да може да се противопостави на опитите за политически натиск, но едновременно с това и да може да признава допуснатите грешки при неуспех в реализирането на целите си. Освен това, следва да може както да защити конкретен съдия при несправедливи атаки, така и да наложи на конкретен съдия справедливо дисциплинарно наказание при доказано извършено дисциплинарно нарушение. Съветът трябва да може да настоява за достатъчен размер на бюджета за съдебната власт, но също така и да умее да обосновава как точно всеки значим разход служи на правосъдието.

Публичното излъчване на заседанията на ВСС и публикуването на протоколите са необходимият минимум за спазване на прозрачността, но не са достатъчни. Гражданинът трябва да може да разбере какво предстои да се реши, какви документи са налични, какви са алтернативите и защо е взето конкретното решение. Като възможен вариант би могло да се помисли относно това дневният ред по значими въпроси да включва кратка публична докладна/бележка, в която да се описват фактите, основанийето, вариантите и финансовите/организационните последици. Така съдържанието ще придобие по-съдържателен вид, а няма да представлява просто поток от документи.

Действащите в момента правила предвиждат публичност и пряко излъчване на заседанията, с изключение на разглеждането на дисциплинарите въпроси и на въпросите, свързани с наличието или обсъждането на класифицирана информация. Този принцип следва да се прилага добросъвестно. Не е достатъчно формално да има видео, необходимо е материалите да се публикуват предварително когато законът позволява, а след заседанието решенията и мотивите да се намират лесно на сайта на ВСС. Сайтът следва да се преработи по начин, който позволява лесно търсене. Потребителят трябва да може да намери конкретно решение, използвайки филтри като напр. дата, тема, кандидат, вид процедура, правно основание и статус на съдебно обжалване и др. Това предложение доразвива идеята ми от 2017 г. за създаване на по-достъпен сайт, като констатацията ми от преди 9 години за трудностите при ориентацията в настоящия сайт на ВСС си остава валидна и понастоящем.

XI. МЕРКИ ЗА ЗАЩИТА НА НЕЗАВИСИМОСТТА НА СЪДИИТЕ, ПРОКУРОРИТЕ И СЛЕДОВАТЕЛИТЕ СРЕЩУ НЕПРАВОМЕРНО ПОЛИТИЧЕСКО, ИНОКОМИЧЕСКО, ИНСТИТУЦИОНАЛНО И ВЪТРЕШНОСИСТЕМНО ВЛИЯНИЕ.

По отношение на защитата на независимостта на магистратите от всякакви влияния бих подкрепил няколко взаимно свързани мерки.

На първо място, би могло да се въведе процедура за подаване на сигнали за неправомерно влияние с ясни критерии, срокове и защита на сигнализиращия. Тази процедура би могло да бъде и по модела на процедурата, въведена от Министерството на правосъдието във връзка с евентуални сигнали за натиск по време на провеждането на изборите за членове на ВСС от професионалната квота, но адресат на тези сигнали би следвало да бъде Висшият съдебен съвет, а не Министерството на правосъдието, тъй като то е орган на изпълнителната власт.

На второ място, спазване на принципа на прозрачност на релевантните служебни контакти на членовете на ВСС по въпроси, по които предстои решение. Също така и приемане на регламент за взаимоотношенията с магистратите – диалогът с магистратската общност не следва да бъде прекъсван, но общуването с членовете на ВСС преди вземането на важни решения би трябвало да бъде по-прозрачно за да не се породят съмнения за нерегламентирани контакти между магистрати и членове на Съвета.

Трето, възможно е да се обмисли евентуално въвеждане на разширени стандарти за деклариране на потенциален конфликт и самоотвод.

Четвърто, възможна идея е да се помисли за публикуване на структурирани мотиви при вземане на кадрови решения по начин, че трудно влияние на външни фактори да бъде скрит зад общи формулировки.

Бих подкрепил също така и извършване на редовна анонимна оценка сред магистратите за наличие на вътрешен натиск с обобщени резултати. При данни за извършено престъпление следва ВСС да сезира съответния компетентен орган. При публична атака срещу съдия е необходимо да се разграничава допустимата критика от опитите за влияние. Институционалната реакция следва да зависи именно от поведението, а не от името или от позицията на атакувания магистрат.

XII. МЕРКИ ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ЗАВИСИМОСТИ, КОНФЛИКТ НА ИНТЕРЕСИ, НЕРЕГЛАМЕНТИРАНО ВЛИЯНИЕ И НАКЪРНЯВАНЕ НА ПРЕСТИЖА НА СЪДЕБНАТА ВЛАСТ.

Становището ми е, че противодействието у всеки магистрат спрямо всякакви зависимости е на първо място неговият вътрешен усет и инстинкт за противопоставяне на всякакви нерегламентирани външни влияния. Вътрешната устойчивост на неправомерни влияния е предпоставка и за външното проявление на устойчивостта срещу различни видове нерегламентирани влияния и опити за установяване на зависимости. Така, че първата мярка, която би следвало да се прилага при всеки избор и всяко назначение е необходимостта от извършване на конкретна преценка дали конкретният кандидат е устойчив на такива влияния.

Това условие е валидно както в процедурите за кадровото израстване на всеки магистрат, така и при избора на членовете на Висшия съдебен съвет.

Смятам, че Законът за съдебната власт в сегашната му редакция съдържа детайлно разписани разпоредби, с които се създава една добра и детайлна регулация по отношение на проявите на непочтеност и на конфликт на интереси, така че по-нататъшно детайлизиране на уредбата като че ли не е необходимо. Същевременно, акцентът на законодателя е върху установяването на неправомерното поведение и санкционирането му, като извън неговото внимание остава превенцията. Т.е. в действащото законодателство липсва механизъм на предварително разясняване, консултиране и съветване на магистратите какво точно поведение следва да имат те за да се не се налага задействането на установения в закона санкционен механизъм.

Струва ми се уместно тук да поставя на обсъждане една идея, предложена от проф. д-р П.Пенев в монографията му „Съдебната власт – перспектива на българския модел“, София, 2023 г., с която се акцентира на превантивната функция при опитите за предпазване на магистратите от каквито и да било нерегламентирани влияния. Идеята е предложение на проф. д-р П. Пенев за създаването на механизъм за т.нар. деонтологична превенция – тъй като в българското законодателство контролно – установителната компетентност на Инспектората към ВСС е детайлно уредена по отношение на проявите на непочтеност и на конфликт на интереси, но всъщност в Закона за съдебната власт липсва механизъм, с който да се разяснява, стимулира и подпомага постигането на дължимото етично и професионално поведение от страна на съдиите, прокурорите и следователите. Т.е., както се посочи, акцентът е поставен върху установяването на нарушенията и наказването, но превенцията, която всъщност има ключово значение, почти не е застъпена в действащото законодателство. Деонтологията е спомената в чл.37, ал. 9 и чл.396 от Закона за съдебната власт, но не е уреден законодателно такъв механизъм, който би могъл да има огромно значение именно по отношение на мерките за противодействие на зависимости, конфликт на интереси, предпазване от нерегламентирано влияние и допускане на накърняване на престижа на съдебната власт. Именно затова становището ми е, че следва да се обмисли възможност за въвеждане на такъв институт в българското законодателство по модела, реализиран във Франция, но съобразен със спецификите на нашата съдебна система, като чрез него би могло да се избегнат много от неблагоприятните последици на регламентирания в ЗСВ санкционни механизми, всъщност и въобще да не се стига до необходимостта от прилагане на санкции спрямо магистрати.

XIII. ВИЗИЯ ЗА КОНКРЕТНИЯ ПРИНОС В РАБОТАТА НА СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ И НА ПЛЕНУМА НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ.

По отношение на собствения ми конкретен принос, който считам, че бих могъл да имам в работата на съдийската колегия и на пленума на Висшия съдебен намирам, че бих могъл да посоча областите, в които имам експертиза и

където бих могъл да приложа придобитите от мен знания и умения за да бъде полезен и в дейността на колективен орган като Висшия съдебен съвет.

На първо място, бих могъл да участвам в ресорната комисия, която се занимава с проблемите на съдебната администрация, тъй като имам достатъчно административен опит в това отношение, формиран от дългогодишното решаване на проблеми, свързани със съкращаване и разкриване на щатове за съдии и за съдебни служители, със създаване на организация във връзка с провеждане на конкурси за съдии и съдебни служители, със създаване, изменение, допълнение и отмяна на множество вътрешни правила, свързани с различни аспекти от дейността на съдилищата на районно и на окръжно ниво и т.н.

На второ място, имам достатъчно дълъг опит в международното сътрудничество. От 2009 г. участвам като представител на съдебната власт на Република България в заседанията на Регионалния съвет за сътрудничество със седалище в гр. Сараево, Република Босна и Херцеговина, като съм представлявал съдебната власт в множество конференции на различни теми, свързани с международното сътрудничество, проведени в страните от Югоизточна Европа. През 2013 г. станах първият български магистрат, провел дългосрочен стаж по линия на Европейската мрежа за съдебно обучение в Евроюст, Нидерландия, където получих отлични отзиви за работата си в националното бюро на България, препоръка от националния член на България и лично благодарствено писмо от президента на Евроюст. Вече втори мандат съм член на Националната съдебна мрежа за международно сътрудничество по наказателни дела на Република България, както и точка за контакт на Европейската съдебна мрежа.

Това са само някои акценти от придобития от мен опит като административен ръководител и като съдия, но приносът ми би бил полезен и в други области като работата на комисията по атестирането и конкурсите, комисията по натовареността (участвал съм в работна група по въпросите на натовареността), в правната комисия (участвал съм в работна група, създадена по инициатива на министъра на правосъдието, по измененията на Закона за съдебната власт по предложение на председателя на Върховния касационен съд), по проблемите, свързани с въпросите на медиацията (участвал съм в работна група по въпросите на медиацията, както и понастоящем съм член на Съвета по въпросите на медиацията – консултативен орган към Висшия съдебен съвет), както и имам достатъчно опит и по отношение на дейностите, свързани с бюджета – планиране, изготвяне на прогнозни стойности, изпълнение, отчет и т.н. Така, че в заключение, бих могъл да допринеса за работата както на комисиите към съдийската колегия на Висшия съдебен съвет, така и на комисиите към пленума на Висшия съдебен съвет, в случай, че ми бъде гласувано доверие и бъде избран за член на СК на ВСС от квотата на Народното събрание.

XIV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Обобщението, което се налага като краен извод е почти същото, което направих и през 2017 г., а именно - че работата на следващия състав на Висшия

съдебен съвет няма да бъде никак лесна и това е ясно както на самата магистратска общност, така и на външния непредубеден наблюдател. Налице са към настоящия момент множество още по-големи и по-сериозни предизвикателства пред съдебната система, чието решаване зависи до голяма степен именно от състава на този съвет и заради това изборът на всеки негов член ще има ключово значение за бъдещата работа и за резултатите от нея. Стремехът към повишаване на авторитета на съдебната власт и на Висшия съдебен съвет чрез комуникация с медиите и обществото несъмнено е естествен и необходим, но без конкретни последователни, съдържателни и ефективни действия в полза на магистратската общност и на обществото, които не само да покажат искреността на намеренията, но и да докажат сериозността им, няма да има чувствително подобрене в отношението към системата.

Подходът към решаването на всеки от проблемите в дейността на ВСС следва да включва анализ на постигнатото до момента от досегашния състав на съвета, изясняване на осъществения напредък в различните аспекти от дейността му, на достиженията в различните области, но също и недостатъците на досегашните решения, както и търсене на нови, иновативни и нестандартни подходи за решаване на съществуващите проблеми. Изключително важно е както при очертаването на проблемите, така и при обсъждането и търсенето на възможните решения, да се взема предвид мнението на магистратската (в частност съдийската) общност. Следва да се използва в максимална степен капацитетът на всеки съдия, който би искал да се включи в решаването на проблемите с идеи, мнения, предложения, препоръки, лични усилия, както и да се използва непрекъснато „обратната връзка“ между членовете на съвета и съдийската общност. Познаването на работата на колегите по места и конкретните проблеми също е от съществено значение за адекватността на вземаните решения и за легитимността на тези решения от страна на Висшия съдебен съвет. Ценна помощ би могло да се получи чрез проучването на проблемите и на вземаните решения на сходни органи в чужбина, най-вече на нашите европейски партньори, но не само на тях. Намерението ми е, в случай, че бъда избран за член на ВСС, да бъда в постоянна връзка със съдиите и да се осведомявам постоянно и отблизо за съществуващите проблеми без надменност и назидателност, но и съобразявайки се с изискването за упражняване на професията с чувство за дълг, отговорност и почтеност.

Именно затова намирам, че следва дейността на бъдещия Висш съдебен кадрови орган така да се организира, че да се намира време за общуване със съдиите по места. В сегашния съвет това почти не беше възможно. Следва да се промени и практиката за „предпазване“ от контакт със съдиите, за да не се появи съмнението, че по този начин би могло да се осъществява лобизъм. Ако е необходимо, би могло да се създадат правила за осъществяването на контакти на членовете на ВСС със съдиите, но във всички случаи връзката между тях следва да е постоянна и непрекъсната. Добра практика, например, според мен, представляват т.нар. „бели седмици“ в дейността на висшия съдебен кадрови орган на Италия, през които членовете на тамошния Висш съдебен съвет са задължени да посещават съдиите на място, да се срещат с тях и да се

осведомяват за проблемите в работата им. Т.е. следва да се планира необходимото време за контакт с общността, тъй като това е най-сигурният канал за получаване на обратна връзка със съдиите и най-добрия начин за пряко възприемане на проблемите в дейността им.

През целия ми досегашен професионален и житейски опит три принципа за мен са били своеобразни крайъгълни камъни и съм ги следвал неотклонно в досегашната си работа и като съдия, и като административен ръководител, и като човек. Това са **откритостта, почтеността и диалогичността**. Убеждението ми е, че тези принципи биха били работещи и при изпълнението на задълженията на избран член на Висшия съдебен съвет, тъй като както работата на всеки член на съвета, така и дейността на целия съвет би била по-успешна, по-ефективна и по-убедителна, ако се опира на тези три основни ръководни начала.

24.09.2026 г.

Изготвил концепцията:

/Калин Баџалски/

ОБРАЗЕЦЪТ НА ДЕКЛАРАЦИЯ Е УТВЪРДЕН ОТ

МИНИСТЪРА НА ПРАВОСЪДИЕТО СЪС ЗАПОВЕД № ДС-04-394/21.07.2026 г.

Д Е К Л А Р А Ц И Я

ЗА ИМОТНОТО СЪСТОЯНИЕ, ПРОИЗХОДА НА СРЕДСТВАТА ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ИМУЩЕСТВОТО И ЗА НАЛИЧИЕТО НА ЧАСТЕН ИНТЕРЕС

на Калин Кирилов Баталски

/име, презиме, фамилия/

на длъжност: председател на Окръжен съд - Перник

кандидат за избран член на Висшия съдебен съвет - съдийска колегия

ДЕКЛАРИРАМ

към 24.09.2026 г. – датата на участието ми в процедурата за избор за заемане на длъжност избран член на Висшия съдебен съвет - съдийска колегия следното имотно състояние, произхода на средствата за придобиване на същото за мен, съпруга/та ми или на лицето, с които се намирам във фактическо съжителство на съпругески начала, и на ненавършилите пълнолетие деца, и следните интереси:

Данни за декларатора:

/Данните от колона 2 не се публикуват/

1	2
Калин Кирилов Баталски	ЕГН:
/Име - собствено, бащино, фамилно/	
Окръжен съд - Перник	И. К. №
/Местоработата/	Изд. от
Председател	Постоянен
/Длъжност/	адрес:
	Телефон:

Данни за съпруга/та и за лицата, с които се намират във фактическо съжителство на съпругески начала:

Гражданство:

Българско

/Данните от колона 2 не се публикуват/

1	2
	ЕГН:
/Име - собствено, бащино, фамилно/	

Декларирам, че:

– съм във фактическа раздяла:

– не живея заедно със съпруга /та/ си и нямаме общо домакинство:

и няма да декларирам неговото/нейното имущество и доходи на основание чл. 63, ал. 5 от ЗПКЛЗПД

– фактическо съжителство на съпругески начала:

Данни за ненавършилите пълнолетие деца:

/Данните от колона 2 не се публикуват/

№	/Име - собствено, бащино, фамилно/	ЕГН	Гражданство
1.	1	2	3
1.	1		Българско
2.			
3.			

Декларирам, че:

– не упражнявам родителски права по отношение на ненавършилите пълнолетие деца:

Декларатор:

/подпис/

Име на декларатора
/собствено, бащино, фамилно/

Каплин Кирилов Баталски

1. Недвижимо имущество

1. Право на собственост и ограничени вещи права:

Нямам нищо за деклариране.

Таблица 1

Ном. по ред	Вид на имота /правото/	Местонахождение	Община	Площ /кв.м./	Разгъната застроена площ /кв.м./	Година на придо- бавяне	Собственик			Цена на придобиване /евро/	Правно основание за придобиване	Произход на средствата
							Име: собствено, бащино, фамилно	ЕГН	Идеална част			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	апартамент	гр. Несебър	Несебър	84	84	2026	Каплин Кирилов Баталски и Каплин Кирилов Баталски и		1/8	20000	покупко-продажба	заплата
2		с. Байкалско	Радомир	800	0	2025	Каплин Кирилов Баталски и		1/1	3058	покупко-продажба	заплата
3		с. Байкалско	Радомир	700	40	2025	Каплин Кирилов Баталски и		1/1	4602	покупко-продажба	заплата
4	апартамент	гр. София	София-град (Старина)	69	75	2024	Каплин Кирилов Баталски и		1/1	100000	покупко-продажба	заплата
5	сграда	гр. Перник	Перник	266	0	2024	Каплин Кирилов Баталски и		1/1	0	завяна	няма
6	сграда	гр. Перник	Перник	42	56	2024	Каплин Кирилов Баталски и		1/1	0	завяна	няма
7	апартамент	гр. Карнобат	Карнобат	110	138	2024	Каплин Кирилов Баталски и		1/6	0	наследство	наследяване
8	апартамент	с. Байкалско	Радомир	1000	16	2022	Каплин Кирилов Баталски и		1/1	4602	покупко-продажба	заплата
9	апартамент	гр. Благоевград	Благоевград	26	54	2022	Каплин Кирилов Баталски и		1/1	48573	покупко-продажба	заплата
10	апартамент	гр. Несебър	Несебър	84	84	2021	Каплин Кирилов Баталски и		1/1	40903	покупко-продажба	заплата
11	къща	гр. Шьонефелд	ЧУЖБИНА	97	196	2021	Каплин Кирилов Баталски и		1/1	400000	покупко-продажба	договор за кредит и заплата
12	парцел	гр. Шьонефелд	ЧУЖБИНА	630	0	2021	Каплин Кирилов Баталски и		1/1	83200	покупко-продажба	заплата
13	поземлен имот	гр. Перник	Перник	384	0	2020	Каплин Кирилов Баталски		1/1	0	дарение	Безвъзмездно
14	апартамент	гр. Радомир	Радомир	32	39	2020	Каплин Кирилов Баталски и		1/1	10737	покупко-продажба	заплата
15	апартамент	гр. Радомир	Радомир	65	65	2020	Каплин Кирилов Баталски		1/1	0	дарение	Безвъзмездно
16	къща с двор	Германия	ЧУЖБИНА	512	125	2015	Каплин Кирилов Баталски и		1/1	200000	покупко-продажба	заеми
17	апартамент	гр. Перник	Перник	75	75	2014	Каплин Кирилов Баталски		1/1	0	завяна	няма
18	гараж	гр. Перник	Перник	19	19	2010	Каплин Кирилов Баталски		1/4	0	завяна	няма
19	парцел	с. Извор	Радомир	1220	0	2010	Каплин Кирилов Баталски		1/4	0	завяна	няма
20	поземлен имот	с. Байкалско	Радомир	740	0	2010	Каплин Кирилов Баталски		1/4	0	завяна	няма
21	парцел	с. Байкалско	Радомир	35	35	2010	Каплин Кирилов Баталски		1/4	0	завяна	няма
22	парцел	гр. Костендил	Костендил	144	0	2010	Каплин Кирилов Баталски		1/2	0	завяна	няма
23	гараж	гр. Перник	Перник	19	19	2008	Каплин Кирилов Баталски		1/2	5113	покупко-продажба	кредит
24	гараж	гр. Перник	Перник	19	19	2008	Каплин Кирилов Баталски		1/4	0	наследство	наследяване
25	поземлен имот	с. Байкалско	Радомир	740	0	2008	Каплин Кирилов Баталски		1/4	0	наследство	наследяване
26	сграда едноетажна	с. Байкалско	Радомир	35	35	2008	Каплин Кирилов Баталски		1/4	0	наследство	наследяване
27	парцел	гр. Костендил	Костендил	153	0	2008	Каплин Кирилов Баталски		1/2	0	наследство	наследяване
28	парцел	с. Извор	Радомир	1200	0	2008	Каплин Кирилов Баталски		120/1200	0	наследство	наследяване
29	парцел	с. Извор	Радомир	50	0	2006	Каплин Кирилов Баталски		1/2	77	покупко-продажба	заплата
30	поземлен имот	с. Извор	Радомир	95	0	2006	Каплин Кирилов Баталски		1/2	0	завяна	няма
31	поземлен имот	с. Извор	Радомир	65	0	2006	Каплин Кирилов Баталски		1/2	0	завяна	няма

Декларатор:
Идентификация

Юм. по ред	Вид на имота /правото/	Местонахождение	Община	Площ /кв.м./	Разгъната застроена площ /кв.м./	Година на придобиване	Собственик		ЕГН	Идеална част	Цена на придобиване /евро/	Правно основание за придобиване	Произход на средствата
							Име: собствено, бащино, фамилно						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
32	поземлен имот	с. Байкалско	Радомир	740	0	2005	Капин Кирилов Баталски		1/2	258	покупко-продажба	заплата	
33	сграда едноетажна	с. Байкалско	Радомир	35	35	2005	Капин Кирилов Баталски		1/2	153	покупко-продажба	заплата	
34	наследствен поземлен имот	с. Извор	Радомир	70	0	2005	Капин Кирилов Баталски		1/2	77	покупко-продажба	заплата	
35	поземлен имот	с. Извор	Радомир	343	0	2005	Капин Кирилов Баталски		1/2	179	покупко-продажба	заплата	
36	апартамент	гр. Радомир	Радомир	60	64	2003	Капин Кирилов Баталски		1/1	1534	покупко-продажба	заплата	
37	наследствен поземлен имот	с. Извор	Радомир	720	0	2003	Капин Кирилов Баталски		1/1	1074	покупко-продажба	заплата	
38	поземлен имот с опашка пасища	с. Извор	Радомир	510	290	1993	Капин Кирилов Баталски		1/1	15339	покупко-продажба	заем от родителите ми	

а. Земеленски земи и гор:

Няма нищо за деклариране.

Таблица № 1.1

Юм. по ред	Вид на имота /правото/	Местонахождение	Община	Площ /декара/	Разгъната застроена площ /кв.м./	Година на придобиване	Собственик		ЕГН	Идеална част	Цена на придобиване /евро/	Правно основание за придобиване	Произход на средствата
							Име: собствено, бащино, фамилно						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
1	ниви и ливади	с. Байкалско	Радомир	13	0	2025	Капин Кирилов Баталски и		1/1	4090	покупко-продажба	заплата	
2	ливади	с. Байкалско	Радомир	19	0	2025	Капин Кирилов Баталски и		1/1	4706	покупко-продажба	заплата	
3	пасище	с. Извор	Радомир	1	0	2025	Капин Кирилов Баталски и		1/1	706	покупко-продажба	заплата	
4	ливади	с.Байкалско	Радомир	1	0	2024	Капин Кирилов Баталски и		1/1	0	замяна	замяна	
5	бент, запн - пасищен двор	с. Байкалско	Радомир	1	0	2024	Капин Кирилов Баталски и		1/1	0	замяна	замяна	
6	ниви и ливади	с. Байкалско	Радомир	9	0	2024	Капин Кирилов Баталски и		1/1	3579	покупко-продажба	заплата	
7	ливади	с. Извор	Радомир	8	0	2024	Капин Кирилов Баталски и		1/1	3426	покупко-продажба	заплата	
8	нива	с. Байкалско	Радомир	8	0	2022	Капин Кирилов Баталски и		1/1	4960	покупко-продажба	заплата	
9	нива	с. Байкалско	Радомир	6	0	2022	Капин Кирилов Баталски и		1/1	0	покупко-продажба	заплата	
10	земеленски земи	с. Байкалско	Радомир	1	0	2020	Капин Кирилов Баталски		1/1	0	дарение	безвъзмездно	
11	земеленски земи	с. Извор	Радомир	8	0	2020	Капин Кирилов Баталски		1/1	0	дарение	безвъзмездно	
12	земеленски земи	с. Углич	Радомир	1	0	2020	Капин Кирилов Баталски		1/1	0	дарение	безвъзмездно	
13	земеленски земи - тр. нис.	гр.Костендил	Костендил	1	0	2010	Капин Кирилов Баталски		1/2	0	замяна	нива	
14	нива	с. Драгомирово	Радомир	1	0	2010	Капин Кирилов Баталски		1/4	0	замяна	нива	
15	ливади	с. Драгомирово	Радомир	1	0	2010	Капин Кирилов Баталски		1/4	0	замяна	нива	
16	нива	с. Драгомирово	Радомир	1	0	2008	Капин Кирилов Баталски		1/4	0	наследство	наследстване	
17	ливади	с. Драгомирово	Радомир	1	0	2008	Капин Кирилов Баталски		1/4	0	наследство	наследстване	
18	нива	гр. Костендил	Костендил	1	0	2008	Капин Кирилов Баталски		1/2	0	наследство	наследстване	
19	нива	гр. Бреаник	Бреаник	10	0	2008	Капин Кирилов Баталски		1/24	0	наследство	наследстване	
20	нива	гр. Бреаник	Бреаник	4	0	2008	Капин Кирилов Баталски		1/24	0	наследство	наследстване	

Декларатор:

Ир.Джамбаз

Ном. по ред	Вид на имота /правото/	Местонахождение	Община	Площ /декара/	Разгъната застроена площ /кв.м./	Година на придобиване	Собственик		ЕГН	Идеална част	Цена на придобиване /евро/	Правно основание за придобиване	Произход на средствата
							Име:	собствено, бащино, фамилно					
1	2	3	4	5	6	7	8		9	10	11	12	13
21	нива	гр. Брезник	Брезник	10	0	2008	Калин Кирилов Баталски			1/24	0	наследство	наследване
22	нива	гр. Брезник	Брезник	6	0	2008	Калин Кирилов Баталски			1/24	0	наследство	наследване
23	земяделска земя	с. Дебелят лат	Радомир	1	0	2006	Калин Кирилов Баталски			2/30	0	наследство	наследване
24	зем. земя - тр. нас.	с. Байкалско	Радомир	6	0	2005	Калин Кирилов Баталски			2/30	0	наследство	наследване
25	зем. Земя - тр. нас	с. Байкалско	Радомир	2	0	2005	Калин Кирилов Баталски			2/30	0	наследство	наследване
26	ливада	с. Байкалско	Радомир	4	0	2005	Калин Кирилов Баталски			2/30	0	наследство	наследване
27	ливада	с. Байкалско	Радомир	2	0	2005	Калин Кирилов Баталски			2/30	0	наследство	наследване
28	нива	с. Байкалско	Радомир	2	0	2005	Калин Кирилов Баталски			2/30	0	наследство	наследване
29	нива	с. Байкалско	Радомир	2	0	2005	Калин Кирилов Баталски			2/30	0	наследство	наследване
30	нива	с. Байкалско	Радомир	1	0	2005	Калин Кирилов Баталски			2/30	0	наследство	наследване
31	нива	с. Драгомирово	Радомир	1	0	2005	Калин Кирилов Баталски			1/2	128	покупко-продажба	заплата
32	ливада	с. Драгомирово	Радомир	1	0	2005	Калин Кирилов Баталски			1/2	51	покупко-продажба	заплата
33	нива	с. Вратца	Костенцил	3	0	2003	Калин Кирилов Баталски			3/146	0	наследство	наследване
34	гори	с. Байкалско	Радомир	25	0	2000	Калин Кирилов Баталски			2/30	0	наследство	наследване
35	гори	с. Байкалско	Радомир	3	0	2000	Калин Кирилов Баталски			2/30	0	наследство	наследване
36	гори	с. Углярци	Радомир	17	0	2000	Калин Кирилов Баталски			12/100	0	наследство	наследване
37	гори	с. Углярци	Радомир	12	0	2000	Калин Кирилов Баталски			12/100	0	наследство	наследване
38	нива	с. Байкалско	Радомир	5	0	1999	Калин Кирилов Баталски			2/30	0	наследство	наследване
39	нива	с. Углярци	Радомир	1	0	1997	Калин Кирилов Баталски			12/100	0	наследство	наследване

1.6. Чуждо недвижимо имущество:

Нямам нищо за деклариране.

X

Таблица №

Ном. по ред	Вид на имота /правото/	Местонахождение	Община	Площ /декара/	Разгъната застроена площ /кв.м./	Година на сключване на договора	Ползвател			Цена по договор /евро/	Правно основание за ползване	Произход на средствата
							Име: собствено, бащино, фамилно	ЕГН	Идеална част			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

2. Прекъвяване на имоти през предходната година:

Нямам нищо за деклариране.

X

Таблица №

Ном. по ред	Вид на имота	Местонахождение	Община	Площ кв. м. /декара/	Разгъната застроена площ /кв.м./	Прекъвятел		Цена на сделката /евро/	Правно основание за отчуждаване на имота
						Име: собствено, бащино, фамилно	ЕГН		

Декларатор...

/попис/

24.09.2026, 16:00

[illegible]

Декларатор:
Исполнитель

Име на декларатора /собствено, бащино, фамилно/	Калин Кирилов Баталски
--	------------------------

II. Моторни сухопътни, водни и въздухоплавателни превозни средства, както и други превозни средства, които подлежат на регистрация по закон

1. Моторни сухопътни превозни средства:

1. Моторни сухопътни превозни средства:										Таблица № 3	
Ном. по ред	Вид на превозното средство	Марка на превозното средство	Цена на придобиване /евро/	Година на придобиване	Нямам нищо за деклариране.		ЕГН	Идеална част	Правно основание за придобиване	Произход на средствата	
					Собственик						
					Име: собствен, бащино, фамилно						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
1	лек автомобил	Шкода Ситроу Комби	3046	2026	Калин Кирилов Баталски и		1/1	покупко-продажба	заплата		
2	лек автомобил	Фолксваген Голф 5	8000	2015	Калин Кирилов Баталски и		1/1	покупко-продажба	заплата		
3	лек автомобил	Опел Фронтера	2556	2012	Калин Кирилов Баталски и		1/1	покупко-продажба	заплата		
4	лек автомобил	Мазда 2	11146	2010	Калин Кирилов Баталски и		1/1	покупко-продажба	заплата		

2. Земеделска и горска техника:

2. Земеделска и горска техника:					Нямам нищо за деклариране.		Таблица № 3.1			
Ном. по ред	Вид на земеделската или горската техника	Марка на техниката	Цена на придобиване /евро/	Година на придобиване	Собственик		ЕГН	Идеална част	Правно основание за придобиване	Произход на средствата
					Име: собствено, бащино, фамилно					
1	2	3	4	5	6		7	8	9	10
1	Малогабаритен трактор	Kubota GL241 продава, 2001 г.	2403	2025	Калин Кирилов Баталски и			1/1	покупко-продажба	заплата

3. Водни и въздухоплавателни превозни средства:

3. Водни и въздухоплавателни превозни средства:					Нямам нищо за деклариране.		Х		Таблица № 3.2	
Ном. по ред	Вид на превозното средство	Марка на превозното средство	Цена на придобиване /евро/	Година на придобиване	Собственик		ЕГН	Идеална част	Правно основание за придобиване	Произход на средствата
					Име: собствено, бащино, фамилно					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	

Декларатор:
 /подписан/

4. Други превозни средства, които подлежат на регистрация по закон:

Нямам нищо за деклариране.

Таблица № 3.3

Ном. по ред	Вид на превозното средство	Марка на превозното средство	Цена на придобиване /евро/	Година на придобиване	Собственик		ЕГН	Идеална част	Правно основание за придобиване	Произход на средствата
					Име:	собствено, бащино, фамилно				
1	2	3	4	5	6		7	8	9	10
1	ремарке за лек автомобил	сдхх Платформ промвх 2000 г	2454	2025	Калин Кирилов Баталски и			1/1	покупко-продажба	заплата
2	ремарке за лек автомобил	без марка	77	2004	Калин Кирилов Баталски			1/1	покупко-продажба	заплата
3	ремарке за лек автомобил	без марка	256	2003	Калин Кирилов Баталски			1/1	покупко-продажба	заплата

5. Чужди моторни сухопътни, водни и въздухоплавателни превозни средства на стойност над 5000 евро:

Нямам нищо за деклариране.

Таблица № 3.4

Ном. по ред	Вид на превозното средство	Марка на превозното средство	Цена по договор /евро/	Година на сключване на договора	Ползвател		ЕГН	Идеална част	Правно основание за ползване	Произход на средствата
					Име:	собствено, бащино, фамилно				
1	2	3	4	5	6		7	8	9	10
1	лек автомобил	Ауди Q5	42746	2025				1/1	договор за лизинг	заплата

6. Прехвърляне на притежаваните моторни сухопътни, водни и въздухоплавателни превозни средства през предходната година:

Нямам нищо за деклариране.

X

Таблица № 3.5

Ном. по ред	Вид на превозното средство	Марка на превозното средство	Цена на отчуждаването /евро/	Прехвърлител		ЕГН	Идеална част	Правно основание за отчуждаването
				Име:	собствено, бащино, фамилно			
1	2	3	4	5		6	7	8

Декларатор:

Иванови

2. Вземания над 5000 евро и платежни инструменти на преносител, съгласно § 1, т. 7 от ДР на Валутния закон:

Наша нищо за деклариране.

X

Таблица № 6

Ном. по ред	Вид на вземането	Размер на вземането	Вид на валутата	Равно-стойност в евро	Титуляр на вземането		Правно основание за вземането	От местни лица	От чуждестранни лица
					Име: собствено, бащино, фамилно	ЕГН			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

3. Задължения на обща стойност над 5000 евро и договорени лихвени проценти по тях:

Наша нищо за деклариране.

Таблица № 7

Ном. по ред	Вид на задължението	Размер на задължението	Вид на валутата	Равно-стойност в евро	Титуляр на задължението		Правно основание за задължението вкл. договорен лихвен процент	Към банки	Към физически и юридически лица
					Име: собствено, бащино, фамилно	ЕГН			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	договор за кредит	254697	EUR	254697			договор за кредит 5,5%	Да	Не
2	договор за кредит	110879	EUR	110879			договор за кредит 2,3%	Не	Да
3	договор за кредит	49086	EUR	49086			договор за кредит 6,8%	Да	Не
4	договор за лизинг	39875	EUR	39875			договор за лизинг - базилен	Не	Да

Декларатор:
Искрен

1. Парични средства - налични и по банкови влогове /депозити/ - общо над 5000 евро:

1.1. Наличие парични средства:

Нямам нищо за деклариране

Таблица № 4.

Ном. по ред	Размер на средствата	Вид на валутата	Равно- стойност в евро	Собственик		ETB	Произход на средствата
				Име: собствено, бащино, фамилно			
1	2	3	4	5	6	7	
1	53803	EUR	53803	Калин Кирилов Баталски		заплата	
2	13483	EUR	13483	Калин Кирилов Баталски		заплата	
3	9350	EUR	9350	Калин Кирилов Баталски		заплата	
4	16187	EUR	16187	Калин Кирилов Баталски		заплата	
5	58	EUR	58	Калин Кирилов Баталски		заплата	
6	2095	EUR	2095	Калин Кирилов Баталски		заплата	
7	54900	EUR	54900	Калин Кирилов Баталски		заплата	

1.2. Банкови сметки:

Нямам нищо за деклариране.

Таблица № 5

[illegible]

ПОДПИСЬ

Име на декларатора /собствено, бащино, фамилно/	Капин Кирилов Баталски
--	------------------------

IV. Вложени в инвестиционни и пенсионни фондове и еквивалентни форми на спестявания и инвестиции, ако общата им стойност надвишава 5000 евро, както и налични ценни книжки, дялове в дружества с ограничена отговорност и командитни дружества и финансови инструменти по чл. 4 от Закона за пазарите на финансови инструменти

1. Вложения в инвестиционни и пенсионни фондове и еквивалентни форми на спестявания и инвестиции, в това число и криптовалути, ако общата им стойност надвишава 5000 евро

Нямам нищо за деклариране. ☒ Таблица № 8

Ном. по ред	Размер на вложението	Вид на валутата	Равно-стойност в евро	Титуляр на вложението		ЕГН	В страната	В чужбина	Произход на средствата
1	2	3	4	5	6	7	8	9	

2. Ценни книжки и финансови инструменти по чл. 4 от Закона за пазарите на финансови инструменти:

Нямам нищо за деклариране. ☐ Таблица № 9

Ном. по ред	Вид на ценните книжки/ финансови инструменти	Брой на ценните книжки/ фин. INSTR.	Поверени на инвест. посредник		Емитент	Цена на придобиването /евро/	Собственик или титуляр на правото		Правно основание за придобиването	Произход на средствата
			Ценни книжки/ фин. INSTR.	и/или пари			Име	ЕГН		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	финансови инструменти в Холдинг Ко	26			Холдинг Ко	1	Капин Кирилов Баталски		масова приватизация	дарение от родители
2	финансови инструменти Вългарска холдингова компания	25			БК	1	Капин Кирилов Баталски		масова приватизация	дарение от родители

3. Дялове в дружества с ограничена отговорност и командитни дружества:

Нямам нищо за деклариране. ☒ Таблица № 10

Ном. по ред	Вид на имуществото	Размер на дяловото участие	Наименование на дружеството	Седателще	Стойност на дяловото участие	Собственик или титуляр на правото		Правно основание за придобиването	Произход на средствата
						Име	ЕГН		

Декларатор:
/подписан/

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

4. Прехвърляне на дялове в дружества с ограничена отговорност и командитни дружества:

Нямам нищо за деклариране.

☒

Таблица № 11

Ном. по ред	Вид на имуществото	Размер на дяло- вото участие	Наименование на дружеството	Седелище	Цена на отчужда- ването /евро/	Прехвърлител		Правно основание за отчуждаването
						Име: собствено, бащино, фамилно		
1	2	3	4	5	6	7	8	9

Декларатор:
Иванов И

Име на декларатора
/собствено, бащино, фамилно/

Калин Кирилов Баталски

V. Трудови доходи, получени през предходната календарна година, в това число и на ненавършителите пълнолетие деца.
тези за заеманата длъжност, получени през предходната календарна година, когато са общо над 5 000 евро.

Доходи извън

Нямам нищо за деклариране.

Таблица № 12

Ном. по ред	Видове доход от:	Размер на дохода	
		На декларатора /евро/	На съпруга/та, лицето при факт. съжителство на съпруг.начала /евро/
1	2	3	4
I. Облагаем доход от:			
1.	Годишна данъчна основа от трудови доходи	70147	
2.	Годишна данъчна основа за доходи от трудови правоотношения, извън тези за заеманата длъжност		
3.	Годишна данъчна основа за доходи от стопанска дейност като единличен търговец		
4.	Годишна данъчна основа за доходи от друга стопанска дейност		
5.	Годишна данъчна основа за доходи от наем или друго възмездно предоставяне за ползване на права или имущество		
6.	Годишна данъчна основа за доходи от прехвърляне на права или имущество		
7.	Годишна данъчна основа за доходи от други източници по чл. 36 от ЗДДФЛ		
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
II. Други доходи, извън посочените в т. I			
1.	Доходи от непреработена растителна и животинска продукция от регистрирани земеделски производители и тоthonпроизводители		
2.	Хонорар от граждански договор като преподавател в юридическия факултет на СУ "Св.Климент Охридски"	442	
3.	Частна медицинска практика в Германия		425056
4.			
III. Всичко:		70589	425056

Декларатор:

/подпис/

VI.

1. Дадени обезпечения и направени разходи от или в полза на декларатора, неговия съпруг/съпруга/, лица при фактическо съжителство на съпругески начала или ненавършилите пълнолетие деца с тяхно съгласие: Нямам нищо за деклариране.

Характер на обезпечението

X

Таблица № 13

Ном. по ред	Вид на обезпечението	Размер на обезпечението	От декларатора	В полза на декларатора	От съпруга, лица при факт. съжителство на съпругески начала или ненавършили пълн. деца	В полза на съпруга, лица при факт. съжителство на съпругески начала или ненавършили пълн. деца
1	2	3	4	5	6	7

Декларатор: *monkhuu*

Име на декларатора /собствено, бащино, фамилно/	Калин Кирилов Батагски
--	------------------------

2. Направени разходи от или в полза на декларатора, неговия съпруг /съпруга/, лица при фактическо съжителство на съпружески начала или ненавършилилите пълнолетие деца с тяхно съгласие, когато те не са платени със собствени средства, с публични средства или със средства на институцията, в която заемат длъжността.

Нямам нищо за деклариране. ☒ X

Разходите са направени: ☐ Таблица № 14

Ном. по ред	Вид на разхода	Размер на разхода	Вид на валутата	Равностой- ност в евро	Разходите са направени:			
					В полза на декларатора	За чия сметка е направен разхода	В полза на съпруга, лица при факт. съжит. на съпруг. начала или ненавършили пълн. деца	За чия сметка е направен разхода
1	2	3	4	5	6	7	8	9
2.1.	Обучение:							
1.								
2.								
3.								
2.2.	Пътуване извън страната:							
2.2.1.								
2.2.2.								
2.2.3.								
2.2.4.								
2.3.	Други плащания с единична цена над 500 евро:							
2.3.1.								
2.3.2.								
2.3.3.								
2.4.	Разходи за обучение извън случаите по чл. 63, ал. 1, т. 11 от ЗПКсЛЗПД в т.ч. в полза на лицата по чл. 63, ал. 4 от ЗПКсЛЗПД чийто еднократна стойност надхвърля 5000 евро:							
2.4.1.								
2.4.2.								

Декларатор:
/подпис/

Име на декларатора: /собствено, бащино, фамилно/	Капин Кирилов Баталски
---	------------------------

VII. Участие в търговски дружества, в органи на управление или контрол на търговски дружества, на юридически лица с нестопанска цел или на кооперации, както и извършване на дейност като едноличен търговец към датата на избирането или назначаването и 12 месеца преди датата на избирането или назначаването

1. Към датата на избирането или назначаването на длъжност:			
1.1. Имам участие в следните търговски дружества, в граждански дружества, участие в тайни и/или неформални организации и общества:		Имам нищо за деклариране.	☒
Ном по ред	Дружество	Размер на дяловото участие	Таблица № 15
1.2. Съм управител или член на орган на управление или контрол на търговски дружества, на юридически лица с нестопанска цел или на кооперации:			
Ном по ред	Дружество	Имам нищо за деклариране.	☒
		Участие	Таблица № 16
1.3. Развивам дейност като едноличен търговец:			
Ном по ред	Наименование на ЕТ	Имам нищо за деклариране.	☒
		Предмет на дейност	Таблица № 17

2. Дванадесет месеца преди датата на избирането или назначаването ми на длъжност:			
2.1. Имам участие в следните търговски дружества:		Имам нищо за деклариране.	☒
Ном по ред	Дружество	Размер на дяловото участие	Таблица № 18

2.2. Съм управител или член на орган на управление или контрол на търговски дружества, на юридически лица с нестопанска цел или на кооперации:			
Ном по ред	Дружество	Имам нищо за деклариране.	☒
		Участие	Таблица № 19

2.3 Развивам дейност като едноличен търговец:			
Ном по ред	Наименование на ЕТ	Имам нищо за деклариране.	☒
		Предмет на дейност	Таблица № 20

VIII. Договори с лица, които извършват дейност в области, свързани с вземаните от лицето, заемано публична длъжност, решения в кръга на неговите правомощия или задължения по служба:			
Ном по ред	Трите имена на лицето, с което е сключен договора	Имам нищо за деклариране.	☒
		Предмет на договора	Таблица № 21

IX. Данни за свързани лица, към дейността на които лицето, заемано публичната длъжност, има частен интерес:			
Ном по ред	Трите имена на лицето	Имам нищо за деклариране.	☒
		Област на дейност на свързаните лица	Таблица № 22

Дата 24.09.2025г.

Декларатор: /подпис/